ሰንደቅ ኤርትራ

መበል 33 ዓመት ቁ.189 | ሰንበት 7 ሚያዝያ 2024 | ገጻት 8 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ 2
ጌጋታትና ንክንእሮም ...

ገጽ 3
ባህሪያት ሰባት ብተምሳል ኣካላት ተኽሊ

ገጽ 4
ውሑስ ማይ ህይወት የውሕስ

ገጽ 5
ጃምሳዊ ህልቂት ርዋንዳ ...

ገጽ 7
"ኩዕሶን ሰብን ክሓልፉ የብሎምን ዝብል መርገጺ ንይሩኒ"

ላዕለዋይ ልኡኽ ፌደረሽን ሩስያ፡ ዑደቱ ዛዚሙ ተፋንዩ

ብምኽንያት መበል 30 ዓመት ምምስረት ወተሃዊ ዲፕሎማሲያዊ ዝምድና ኤርትራን ፌደረሽን ሩስያን ካብ 1 ሚያዝያ ኣብ ኤርትራ ዑደት ክዝርር ዝቕጽል፡ ብምኽትል ኣዚ ሓይሊ ባሕሪ ፌደረሽን ሩስያ - ምኽትል ኣድሚራል ቭላድሚር ካሱዮኖቭ ዝተመርሐ ላዕለዋይ ልኡኽ ፌደረሽን ሩስያ፡ ትማሊ ንግሆ ካብ ኣህጉራዊ መዳርጌ ኔፊርቲ ባጽዕ ተፋንዩ።

እቲ ልኡኽ ኣብ ኤርትራ ኣብ ዝጸንሓሉን መዳልታት፡ ምስ ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ኣብ ምድልዳል ክልተኣዊ ዝምድናታት ዘተኩረ ክልተ ርክባት ኣብ ባጽዐን ኣስመራን ኣካይዱ።

ብዘይካዚ፡ ኣብ ዞባታት ሶማሌውን ደቡባውን ቀይሕ ባሕሪ ዝርከብ ልምዓታውን ትሕተ-ቅርጻውን ቦታታትን ትካላትን፣ ከምኡ'ውን ኣብ ከተማ ኣስመራ ዝርከብ ጥንታውን ታሪኻውን ህንጻታትን ካልእን ተዓዚቡ።

እዚ ከም'ዚ'ሉ እንክሎ፡ ካብ 28 መጋቢት ኣብ ወደብ ባጽዕ ዑደት ክትፍጸም ዝቕጽል ወተሃደራዊት መርከብ ሓይሊ ባሕሪ ፌደረሽን ሩስያ - 'ማርሻል ሻፖሽኒኮቭ' እውን፡ ብ5 ሚያዝያ ከምኡ'ውን ይፍለጥ።

ምም/ዞባ ማእከል፡ ብምሕደራ ሰነዳት 180 ሰራሕተኛታት ኣሰልጢኑ

ምምሕዳር ዞባ ማእከል፡ ምስ ማእከል ምርምርን ሰዳን ህገደፍ ብምትሕብባር፡ ብኣተሓዝዝ መዝገብን ምሕደራ ሰዳትን ከሰልጥኖም ዝጀንሐ 180 ሰራሕተኛታት፡ ብ2 ሚያዝያ ኣመሪቑ።

እቲ ስልጠና፡ ዓቕምን ፍልጠትን ሰራሕተኛታት ቤትመዝገብ ክብ ኣብልኑ ግበእ ምሕደራን ዕቃበን ሰዳትን መዝገብትን ንምርግጋጽ፣ ከምኡ'ውን ስለጥን ጽፋፍን ኣገልግሎት ንምሃብ ከምኡ'ውን ከምኡ'ተወደበ - ሓላፊ ኣህዱ ምምዕባል ዓቕሚ.ሰብ ኣቶ በረኸት ታደሰ ሓቢሩ።

ዋና ዳይረክተር ክፍሊ ምምሕዳር ፋይናንሲን ኣቶ ተክኤ ቀለታ፡ ስልጠንቲ፡ ኣብ ዝሰጥፉሉ ዓውዲ ከም መራሕቲ ስወጠ. ብምኻን ኣብር ዝገደፍ ኣብርክቶ ክዝውሩ ብምትሕሳስባ፡ እቲ ትምህርቲ ናብ ከሉ ጽፍሕታትን ኣካላትን ንኽዘርጋሕ - ምምሕዳር ዞባ ብዕቱብ ክሰርሓሉ ምኻኑ ገሊጾ።

ሓላፊት ማእከል ምርምርን ሰዳን ህገደፍ ወ/ሮ ኣዜብ ተወልደ ድማ፡ ከኣታት ሰዳት ንምፍላጥ ዳህሳስ ንምግባር ቀዳምነት ተዋሂቡዎ ክሰራሕሉ ብምዝከሩ፡ ኣብኡ እውን ዘድሊ. ምትሕብባር ከምዝህበር ኣረጋገጹ።

ኣመሓዳሪ ዞባ ማእከል ኣቶ ፍስሃ ሃይሉ ስልጠንቲ፡ ዝቐሰምዎ ፍልጠት ብዮክራዊ ስራሕ ከሰንይዎን ኣብ ባይታ ስወጠ. ከምጽኡን ኣተሓሳሰብ።

ሓበሬታ

ብዛዕባ ምስራቕ ሂላል ወርሒ ሸዋል 1445 ሂጅሪያ/2024 ዓ/ም

ሂላል ወርሒ ሸዋል 1445 ሂጅሪያ/2024 ዓ/ም፡ ሱይ 8 ሚያዝያ ክትሰርቕ ትጽበት ይግበር፡ ስለ'ዚ፡ ምስራቕ ሂላል ወርሒ ሸዋል ኣብ'ዚ ዝዝጠቐሰ ዕለት ምስ ዝረጋገጽ፡ ዓድ ሰለሰ 9 ሚያዝያ ይኸውን፡ እንተዘይተረጋገጹ ግን፡ ሰለሰ ዛዕሚት ወርሒ ርሞዳን ተቐጺሩ፡ ዓድ ረቡዕ 10 ሚያዝያ ይወሰኽ፡ በዚ ምኽንያት፡ ዚጋታት ሱይ ምኾት ማዕከናት ዘና ሃገርና ክከሓተሉ ይሕተተ።

ቤትጽሕፈት ኢፍታኣን እስላሚ ጉዳያትን

ተጋዳላይ መብራህቱ እምባየ ተሰዊኡ

ጉዳም ተጋዳላይ መብራህቱ እምባዩ ምሕጽንቱ ኣብ መባል 74 ዓመት ዕድመኡ ብሕማም ተሰዊኡ።

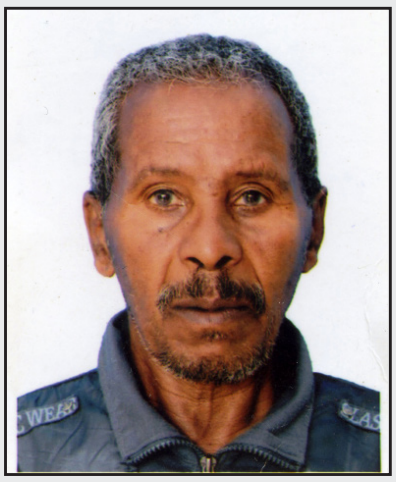

ኣብ ወርሒ መጋቢት 1975 ናብ ህዝባዊ ሓይልታት ሓርነት ኤርትራ ዝተሰለፈ ተጋዳላይ መብራህቱ ክሳብ ዕለተ ናጽነት ብዘተፈላለየ ጽፍሕታት ሓለፍትነት፣ ድሕሪ ናጽነት ድማ ኣብ ቤትጽሕፈት ተሓጋጋዚ ሓላፊ ጠቕላሊ ስታፍ ምምሕዳር ሚኒስትሪ ምክልኻል ንሃገሩን ህዝቡን ብተወፋይነት ዘገልገለ ሓርበኛ እዩ።

ጉዳም ተጋዳላይ መብራህቱ ቦኣል ሓዳርን ኣቦ 3 ደቂን እዩ።

ሱዓስርዓት ቀብሩ፡ ብ5 ሚያዝያ ፍርቂ መዳልቲ ኣብ መቃብቃብር ሓርበኛታት ዓዲ-ተከለዝን ተሪጺሙ።

ተሓጋጋዚ ሓላቓ ጠቕላሊ ስታፍ ምምሕዳር ሚኒስትሪ ምክልኻል ብምሳዋኣቲ ጉዳም ተጋዳላይ መብራህቱ እምባዩ ዝተሰመየ ሓዘን እናገለጹ ንኣድራብቤቱ መቃልስቱን መሳርሕቱን ጸገዮት ተመጽኡ።

ኮርናዕ ተመሃሮ

ሱራፌል ተስፋብሩኽ

ፈተና ክዳሎ እንከሎ ነቲ እነካይዶ ጻዕሪ መገምገሚ እዩ። ዝበዝሐ እዋን መምህራን ፈተና ከዳልዉ እንከለዉ፡ እቲ ከይፈለጥናዮ ክንሓልፍ ዘይግባእ ኣድሚቕም ከርእዩና ይፍትኑ፣ ናብቲ ዝቕጽል ምዕራፍ ኩነ ክፍሊ ምሳና ሒዝናዮ ከም ንኸይድ ይገብሩ። ከይፈለጥናያ ትሓልፍ ፍልጠት ክትህሉ ኣይፈትውን'ዮም። ነቲ ኣብ ክፍልና ኣብ ግዜ መግለጺ ከየስተውዓልናሉ ወይ ሸለል ኢልናዮ ዝሓለፈና፡ ግድን ንኽንፈልጦ ብፈተና የዘኻኽሩና። ዝበዝሐ መምህራን ጻዕሮም፡ ድኻሞም፡ ክእለት ሞያኦምን ኣድህቦ ተመሃሮኦምን ብመገዲ ፈተና ከረጋግጽዎ ይደልዩ። ተመሃሮኦም ሕማቕ ነጥቢ ከመዝግቡ እንከለዉ ኸኣ የሕምሞም፣ ተመሊሶም ነብሶም ይፍትሹ፣ ናይ ድግማ ክፍሊ ይሰርዑን ካልእ ዝቕለለ ጥቡብ የናድዩን። ገለ ኸኣ ኣይሰኣኑን ከም ዓውደ-ኩናት ገዛእ ርእሶምን ተመሃራዮምን ገይሮም ዝወስድዎ። እቲ ዘዳልውዎ ፈተና ከኣ ንተመሃሮ ከሕስቦምን ከነቓቕሖምን ዘይክእል፣ ካብኡ ዝዓቢ ተመሃሮ ከማልእዎ ዝግባእ ፍልጠት እንከሎ፡ "ብምንታይ ከጋግዮም እኽእል፡" ኢሎም ድቃሰ ዝሰእኑ፣ ተመሃራዮም ኣብ ግዜ ፈተና ክጠላቕ እንከሎ ርእዮም ባህታ ዝሰመየም ካብ ብሱል ጥረ ኣይሰኣኑን።

ኣብ ዝኹነ መዓልቲ ዝተገልጸ ትምህርቲ ቀልጢፎም ዝቑልቡ፡ ንባዕሎም ፈሊጦም ንመማህርቶም ከረድኡ ዝውዕሉ ተመሃሮ ኣለዉ። እንተኹነ ከምዛ ከረድኡና ዘይሓገዩ፡ ኣብ ግዜ ፈተና ትሑት ነጥቢ ከምጽኡ ንዕዘብ ኢና። ኣጽኒዕናዮ ንፈተና ዝኣተና፡ ኣብ ግዜ ፈተና ብብዙሕ ምኽንያታት ክንጋዮ ንኽእል ኢና። ዘምስትውዓል ሓደ ጠንቂ ክኸውን ይኽእል እዩ። ኣብ ግዜ ፈተና እንገብሮም ንኣሽቱ ጌጋታት ክንፍውስ ዝዓም ዝስዕቡ ነጥብታት ንርአ፤

1. ኣብ ፈተና ዝተፈላለዩ መምርሒታት ክወሃቡና ይኽእሉ'ዮም። ነዞም መምርሒታት ከዮንብብናዮም እንተ ሓሊፍና ወይ ኣንቢብና ብግቡእ እንተ ዘይተረዳእናዮም ናብ ጌጋ ይመርሑና። ንኣብነት፡ ፈተናና ሓቂ ወይ ሓሶት እንተ ነይሩ፡ ኣብ መምርሒ ኸኣ መልስና ምሉእ ቃል (True or False ኢልና) ክንጽሕፎ ከም ዘለና ዝሕብር'ዩ። ሓቂ ክንብል "T"፡ ሓሶት ንምባል ከኣ "F" እንተ ጽሒፍና መምህርና መምርሒ ብዘይ ምኽታልና ነጥቢ ዘይክህበና ወይ ከጉድለልና ይኽእል። ዝወሃበና መምርሒ ብግቡእ ከነንብቦን ክንርደኦን ንፈትን።

2. ፈተና ሰሪሕና "ወዳኤ" ኣብ ዝበልናሉ፡ እኹል ግዜ እንተ ሃልዩና ዝሰራሕናዮ ደጊምና ከነረጋግጽ ኣለና። ካብ ቀጽሪ ሓደ ክሳብ መወዳእታ ናይቲ ፈተና ከይተሸገርና ክንሰርሖ ስለ ዝኸኣልና ምርግጋጽ ኣየድልየናን'ዩ ማለት ኣይኮነን። ኣብ ርእስና ጽቡቕ እናሓሰብና ኣብ ምጽሓፍ ንጋገዩሉ እዋን ኣሎ፣ ኣብ መልስና ኣብ መንጎ ንነጥሮ ቃል ወይ ቀጽሪ ኣሎ፣ ወዘተ.። ኮሉ ግዜ ፈተና ሰሪሕና ኣብ ዝወዳእናሉ፡ ደቀቕቲ ጌጋታት ከይሓልፉና ደረጃ ብደረጃ ነረጋግጹ።

3. ሓደ-ሓደ እዋን "ቅኑዕ መልሲ ሰሪሕ ኣለኹ፡" ኢልና ዝኣመንናሉ፡ ፈተና ምስ ተቐበልና ጌጋ ኩይኑ ይጸንሓና እዩ። ነቲ ዝጸንሓና ሕቶ ብልክዕ ሰኣን ምርዳእና ክንጋገ ንኽእል ኢና። እቲ ሕቶ ካልእ መልስና ከኣ ካልእ ይኸዉን ኣሎ። ኣብቲ ሕቶ ንዘለዉ ክልሰ-ሓሳብ ኣምርን ኣበሃህላን ብልክዕ ክንርደኦም ኣለና። ዝተፈላለዩ ኣርእስታት ንሓድሕዶም ክመሳሰሉ ይኽእሉ'ዮም፣ እንተኹነ ዘፈላልዮም'ዉን ክንዲ'ቲ ዘመሳሰሎም ክህሉ ስለ ዝኽእል ኣብ ግዜ መጽናዕትና ኣነጺርና ንፈልዮም።

4. እንታይ ንሕተት ከም ዘለና እናፈለጥና፡ ብኸመይ ከም እንሰርሖ (ንምልሶ) ዝጨንቀና እዋን ይህሉ ይኸዉን። ከምዚ ዓይነት ጸገም ቅድሚ ንፈተና ኢልና ምጽናዕና፡ መዓልታዊ ኣብ እንገብሮ መጽናዕቲ ብግቡእ ክንለማመደሉ ይሓይሽ። ብዙሕ ሕቶታት ናይ ዝተፈላለየ መጽሓፍቲ፡ መምህራን ክፍልን ክንሰርሕ እንተጸኒሕና፡ ኣዝዩ ከሸግረና ዝኽእል ሕቶ ኣይጎንፈናን እዩ። እቲ ኣብ ክፍልና እንወሰዶ ፈተና ንደረጃና ዝሓለወ ብምኳኑ፡ ዘይንፈልጦ ክጸንሓና ኣይክእልን እዩ። እንታይ ንሕተት ከም ዘለና እናፈለጥና ምምላሱ ዝጨንቀና፡ ከምዚ ኣቐዲምና ዝጠቐስናዮ ደጋጊምና ሕቶታት ብምስራሕ ኣገባብ ኣፈታትሓኦም ኣድቂቕና ብምስተዉዓል ከነወግዶ ንኽእል። ዝበዝሐ እዋን ንሓደ ሕቶ ዘኽብዶ ንኽንርደኦ ስለ እንሸገር እዩ። ስለ ዝኹነ ክርደኣና ዝኽእል እንተኹይኑ፡ ሰኽምና ፎኹሉ ኣሎ።

5. ኣብ ፈተና ነናትና ጥቡብ ኣሰራርሓ ኣለና። ኣብ ልዕሊ ጥቡብና እዞም ዝስዕቡ ነጥብታት ከነስተዉዕለሎም ሓጊዚ እዩ።

- ፈተና እናሰራሕና ዝኸበደና፡ ግዜ ዝወስደልና፡ ተመሊሰና ክንሰርሖ ዝደለናን ብኻልእ ምኽንያት ዝነጠርናዮን ሕቶታት የጋጥመና እዩ። ተመሊሰና ክንሰርሖ እንከለና፡ ዝወስደልና ግዜን ክንደይ ነጥቢ ዘለዎ ሕቶ ምኳኑን እናረኣና ቀዳምነታት ንሰራዓሉ። ፈተናና ኣብ ሰለሰተ ብምምቃል እቲ ዝበዝሐ ነጥቢ ዝሓዘ ቅድም ክንሰርሖን ኮሉ ሰሪሕና ኣብ ዝወዳእናሉ ኣብ ዝተረፈ ግዜ ደጊምና ኣቐዲምና ከነረጋግጾን ንፈትን።

- ሓንቲ ሕቶ እናሰራሕና ኣብ ሓደ ደረጃ ምስ በጻሕና ምፍታሕ (ምቕጻል) ምስ ኣበየትና ንገድፈ'ሞ ከይተመለስና ንርሰዓ። ሓደ ሕቶ ክሳብ ናይ መወዳእታ ደረጃ ናይቲ መልሲ ከይበጻሕና ኣብ ንገድፈሉ እዋን፡ ኣብ መወዳእታ ቡብሓደ ከነረጋግጽ እንከለና ቡቲ ኣብ መፈጸምትኡ ዘየብጻሕናዮ ንጀምር። ምእንታን ክንዝክሮ ኸኣ ምልክት ጌርናሉ ንሕለፍ።

- ኣብ ገለ እዋን ሓንቲ ሕቶ መሊሰና፡ ተመሊሰና ኣብ ንርእየሉ ግዜ ተጠራጢርና ንቕይራ'ሞ፡ እታ ዝደምሰስናያ ቅንዕቲ ኩይና ትጸንሕ። ኣብቲ ንምልሶ መልሲ ምሉእ ምትእምማን ክህልወና ኣለዎ። ደምሲሰና ናይ ምቕያር ኣመል ወይ ልምዲ እንተ'ለና "ኣይትደምስስ" ዝብል መዘኻኸሪ ኣብ ንርእዮ ንጽሓፍ። ክንድምስስ እንከለና ኸኣ እታ መተካእታ ዝሓዝናያ መልሲ ቅንዕቲ ምኳና ንነብስና ከነረጋግጸላ ኣለና።

- ሓኹት ኢልና ምምጻእ ዝኣብየና ሕቶ ከጋጥመና እንከሎ፡ ግድን ክንምልሶ ኣለና ኣይንበል። ነቲ ምሉእ ፈተና ዝተዋህበና ግዜ ብምርኣይ፡ ሓንቲ ሕቶ እንተ ነወሐ ክንደይ ደቓይቕ ክተጽንሓና ከም ዘለዋ ንወስን።

- ገለና ቅድም ነተን ቀለልቲ ሕቶታት ስልጥ ኢልና መሊሰና ኣብቶም ዝኸበዱ ግዜ ንወስድ ንኸውን ኢና። እዚ ጥቡብ ኣብቲ ቀለልቲ ሕቶታት ናይ ታህዋኽ ጌጋ ከጋጥም ስለ ዝኽእል ተመሊሰና ንርኣዮ።

- ኣብ መሕሰቢ ሰሪሕና ናብ ናይ መልሲ ወረቐት ንግምጥሎ እንተ ኾንና፡ ክንግምጥል እንከለና ንጠንቀቕ።

- ዝኹነ ሕቶ "ኣይፈልጦን'የ" ኢልና ከይመልስናዮ ኣይንሕለፍ፣ ዝኹነ ቦታ ባዶ ኣይንግደፍ። ክሳብ እታ ንፈልጣ ንፈትን።

6. ብዘይካ ኣብ ፈተና ከጋጥመና ዝኽእል ጌጋ፡ ኣብ እዋን ምድላዉ ፈተና ክንጥንቀቕ ኣለና። እቲ ክንዳለዎ ዝግባኣና ፈሊጥና ምጽናዕ፣ ኣየናይ ፈተና ኣብ ኣየናይ መዓልትን ሰዓትን ከም ዘለናን ካልእን ዝበዝሐ ነጥቢ ከይሓተቱና ኣቐዲምና ንሓልዎም። ፈተና ዝዓበየ ተመኮሮ ብምኳኑ፡ ኣብ ዝኹነት ፈተና ዝገብርናዮ ጌጋ መኣረምትኡ ከይፈለጥናዮ ኣይንሕለፍ።

ትዕግስቲ በረኸትኣብ

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ

ኣስፍሃ ተኽለማርያም

ምክትል ኣሰናዳኢ

ብርሃነ ምሕረትኣብ

ቁ.ስ 116266 / 201820 (256)

ቦርድ ምስንዳእ

ዮሴፍ ሃይለማርያም
ምሉእብርሃን ሃብተገብርኤል
ተስፋኣለም የማነ
ተስፋልደት መብራህቱ
ቤተልሄም ታደሰ

ቁ.ስ 201820 (250)
ፋክስ. 127749 - ቁ.ሳ.ጸ. 247

ለይ-ኣውት

ፍርቱና ኤፍሬም
ትንሱእ ፍስሃየ
ሳምራዊት ሃብተ

ምዝርጋሕ ጋዜጣ

ቁ.ስ.200454-07121322

ምልክታ

ቁ.ስ 125013 - ቁ.ሳጸ 1284

ጌጋታትና ንኽንእርም ዝሕግዙ እንዶታት

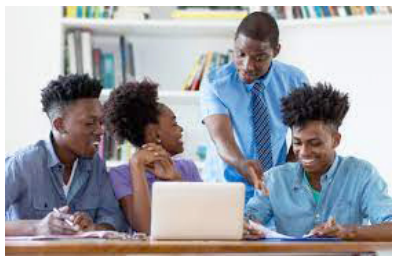

ኣብ ጸልማት ብሞባይል ወይ ቲቪ ምዕዛብ...

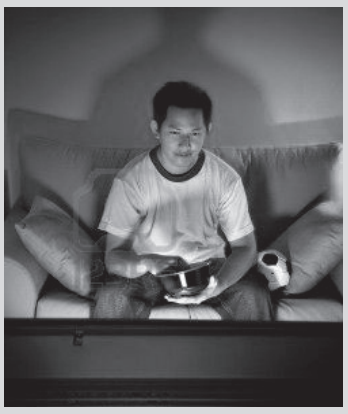

መብራህቲ ገዛና ኣዋፊእና ተለቪዥን - ሕብራዊት እተኹይና - ንወልዕ። ኣብ ገዛና ዝያዳ ዝረኣየና ሕብሪ እንተ ርኢና፡ ሰማያዊ እዩ። ኣብ ገዛና እንጥቀመሉ ንኣሽቱ ከቢብ ኣምፑል - ኢንካንደሰንት - ዘብርሆ ብርሃን ብሞጌ ዝበዝሑ ኩይኑ ንረኽቦ። እዚ ስለምንታይ ይኸውን ንኽንፈልጥ ዝሕግዘና ዓቐን "color temperature" ይበሃል። እዚ ዓቐን ካብ ሓደ ምንጪ ብርሃን ክፈጥር ዝኽእል ዓቐን ሕብርታት እዩ። ብኻልእ መገዲ፡ ንሓደ ነገር ብዝተፈላለየ ንውሓት-ማዕበል ብርሃን ክፈጥረሉ ዝኽእል ዓቐን ዋዒ እዩ።

- ኣብ ትሑት ዋዒ፡ ውሑድ ጸዓት ዘድልዮም ሕብርታት ቀይሕን ብሞጌን ዓብሊሎም ንረኽቦም።

- ኣብ ልዑል ዋዒ ኸኣ ቀጠልያን ሰማያውን ዓብሊልቲ ይኹኑ።

ኮሉ ሕብርታት ካብ ሰማያዊ፡ ቀይሕን ቀጠልያን ከም ዝፍጠር ንፈልጥ ኢና። ተዛማዲ ዓቐን እዞም ሕብርታት ጻዕዳ ሕብሪ ክህበና ይኽእል። በዚ ኣቐዲምና ዝረኣናዮ መዐቀኒ፡ ጻዕዳ ሕብሪ ካብ 5500 ክሳብ 6500 ዲግሪ ከልቪን ኣለዎ። ሎሚ'ኳ እናተረፈ ከይዱ እምበር፡ ኣብ ገዛ ንጥቀመሎም ንኣሽቱ ኣምፑል - ኢንካንደሰንት - ከኣ 3200 ዲግሪ ከልቪን ስለ ዘለዎም፡ ብሞጌ ዝዓብለሎ ብርሃን ንረኽበሎም። ካብዚም ዝዛይድ ዓቐን "color temperature" ዘለዎም ከም ኣብ ተለቪዥን ሞባይልን ዝኣመሰሉ፡ ኣብ ግዜ ጸልማት ሰማያዊ ዝዓብለሎ ኩይኑ ንረኽቦ። ስለዝኹነ ኣብ ጸልማት ኳንና ንንውሕ ዝበለ ግዜ ተለቪዥን ወይ ሞባይል ከይንጥቀም ንመዓድ።

እዞም ክንጠቕሶም ዝጸናሕና ክረኣየና ዝኽእል ዝተፈላለየ ሕብርታት፡ ኣብ ግዜ መዓልትን ለይትን ይፈላለ'ዩ። ብተወሳኺ ነቲ ብርሃን ኣበይ ወይ ክንደይ ርሒቕና ንርእዮ'ውን ወሳኒ እዩ።

ተመ. ብሌን ግርማይ

ጥቕሲ ዕዚ ሰሙን

"ገዛእ ርእስኻ ብኸመይ ተኽብር ተመሃር፣ እዚ ማለት ንሓጐስካ ምቅላስ'ዩ።"

- Ayn Rand

ንትምህርቲ፡ ምህዞ፡ ርኽበትን ሓፈሻዊ ህዮወትን ዝገልጽ ጥቕሲ

ቁርሲ ሰንበት

መርሃዊ ገብረሚካኤል

ባህሪያት ሰባት ብተምሳል ኣካላት ተኸሊ

ህይወት ብዙሕ ገጽት ዘለዋ ግሽል እዩ። በዚ ምኽንያት፣ ኣብ ገጠዋ ምስ ዝተፈላለየ ባህሪ ዘለዎም ዓይነት ሰባት ክትራኸብ ባህሪዊ ይኸውን። ካብቲ ህይወት እተገድደና ኩነት ሓደ ዝምድና እዩ። ዝኾነ ይኸን ዓይነት ዝምድና፣ ምስ ሰባት ዘለና ናይ ምቅርራብ መንገስ ይኸን ሰሚኑ፣ ብመንጽር ኣብ ልዕሊ'ቲ ሰብ ዘለና ኣረኣእያን ኣመለኻኽታን እዩ ዝምዝኑ። ስለዚ ደማ'ዩ ገለ ሰባት ብይወት ክሳብ ዘለና ክቕርጋና፣ ገለኦም ድማ ብዝዘያዊ ረቡሓ ቀረባ ክርሕቁና ዝረኣዩ። ኣብ ነዊዒ እዋኑ ሓደ ሰብ በጽናይ መልክዕ ይቕርጋና ነዊዒሉ ነሰነተወሰል ይግባኤ። ኑዮም ወቕታውያን ሰባት ምስ'ዩም ሃበ'ቲ ክንሓዋወሰም እንከለና ደማ ኩሉ ግዜ ንዕቀፍ። ብሓፈሻ ባህሪያት ሰባት ብዘምሳል ክፈላት ናይ ሓንቲ ገረብ ክግለጽ ክኢሎ ዘመልክት መገዲ ወስ ኮይሎ ክኣ ኣሎ። ሓንቲ ገረብ ሰለስተ ክፈላት ኣለዋ። ቁጽሊ፣ ጨንፈር ነዊዒ ደማ ሰሩ። ባህሪያት ደቂ ሰባት'ውን በዚ ሰለስተ ነገራት ክምነል ይኽእል።

ቁጽሊ ዝብሃሉ ሰባት፥

እዚ ዓይነት ሰባት ንወሰኑን ወቕቲ ጥራይ እዮም ኣብ ህይወትና ዝረኣዩ። ድኾምጽ ሰለ ዝኾኑ፥ ኣብኡዮም ክንምርኃስ ኣይንኽእልን ኢና። ዝደለይዎ ክወስዱ ጥራይ ሰለዘመጽኡ ድማ ንፈስ ኣብ ዝመጽኦሉ ግዜ ነዊዒ ኣብ ግዜ ብርሃን ጥራይ ዝርኢ ጸላሎት ባሃጉቲ እዮም፥ ካብዚም ሰባት እዚኦዮም ክንጥምቖቕ ነዊዒሉና ደማ እዩ ዝገርሕ። ምኽንያቱ ነገራት ደሓን ኣብ ዝኾኑሉ ግዜ የፍቅሩና፣ ፈታኒ ወቕቲ ምስ መጸ ግን ንዓኦም ንኽኣሽሎም ክብሉ እቲኦም ኪሮጹ እቲኦም ደማ ክብድሩና ሰለ ዝረኣዩ።

ጨንፈር ዝብሃሉ ሰባት፥

እዚም ሰባት ሓዲሳት ተዛሊሎም እዮም ዝገለጹ። እንተኾኑ ካብዚኦም'ውን ክንጥምቖቕ ይግባኦና። ምኽንያቱ ክቕርጋና እኽሰዉ ጥዑያት ተመሳሊሎም'ዮም ዝመጽኡ። ህይወት ምስ ዝኸብዶም ግን ክጸወርዎ ስለዘይኽእሉ፥ ክፍሊሮ ይግደዱ ማሉት እዩ። ኣብ ገለ ወቕቲታት ምኖና ክጽንሑ ይኽእሉ'ኳ እንተኾኑ፥ ንስለ ህይወት ብጽዮም ክብሉ ዋጋ ዝኸፍሉ ዘይምኳናም ግን ብዘምታዊ መንገዲ'ዮም ክርሕቁና ዝረኣዩ።

ሰር ዝብሃሉ ሰባት፥

ነዊዒኦም ዓይነት ሰባት ኣብ ህይወት ኣዘዮም ኣገደስቲ እዮም፥ ክኦብርዎ ንዘዘተበሉ ነገር ንስለ ወቕጥዊ ዕዋበት እምነር ሰብ ንኽርእዩሉም ወይ ኣብ ሰባት ዘለዎም ቅርበት ንምሃጽ ኢሉም ኢደኣትን ዝኦብርዎ፥ ኣብ ጸንሑርን ርህወን ግዜ ወትሩ ምኖና ኣለወ። ዋላ'ውን ኣብቲ ዝኸበደ ግዜ ይሕብሕብናን ነዊዒ ተኸኒምምና ክቡዝ ኣይኸኑሉን።

ኩሉም እንረኽቦም ሰባት - ኣፉኑኽትና ይኸኑ መሓዙትና፣ ኩሉም ምኖና ይጸንሑ ማሉት ኣይኮኑን።

ገለ ነዊዒ ቆጽሊ ወቕቶዎም ምስ ኣኸለ ዝርሕቁና እዮም፥ ገለኦም ደማ ምኖና ዘለዉ ተመሳሊሎም ኣብቲ ዝኸበደናን ዝዘኸሸርናሉን ግዜ ነዊዒ ጨንፈር ኮይናም ተመቓቒሎም ክኸዱ ንዕዘቡ፥ ኩሉ ግዜ ምኖና ዝሃልዉ ሰባት ግን እዮም ሰር ዝኾይኦዮም ጥራይ እዮም፥

ኣብ ህይወትና ሕይት ንዝምነል ሰር ዝወትሉ ሰባት እንተ ረኺብና ንኦዮም እኸሓት እዮም፥ ነዊዒ ውሑዳት ክንሕዎም ኣብ ታሕቲ ኢታ ገረብ ኮይናም ሃወት ዝዘርኡሉ ንዓና'ውን እዚም ሰባት ብኸይኦሉ መንገዲ ኮሳልዮና ኣይጸገመን እዮም፥ ሓንቲ ገረብ ሚእቲ ጨናፍር ክህልዋ ይኽእል እዩ፥ እንተኾኑ ነዊዒ ገረብ ጠጠው ክትብል ዘኽእላ ሓይሊ እንተሎ እቲ ወሑድ ሰራውራ ጥራይ እዩ፥ ስለዚ፣ ንሕና'ውን ኣብ ገጠዋ ምንባር፣ ብቐጽሪ ወሑዳትን ብዘምነል ሰር ዝወትሉን ሰባት ብምርኃብና ክመሳየጥን

ይግባኤ። ምኽንያቱ ካልኦት ዓይነት ሰባት ምብዙሕም ፋይዳ ክህልዎ ስለ ዘይኽእሉ፥ ኣጋጺኦዮም ተረዳእና ብኢጋኡ መንገድና ክንጽርግ ስለ ዘኽእሉና።

ከምዚ'ውን ኣሎ

መርገም ኩተጥፍእ ምስ ከልቢ ዝተመርዓወት ሀንዳዊት

ጋል 18 ዓመት ሀንዳዊት መንእሰይ፣ ብዘርኢ'ቲ ትቕመጠሉ ከባቢ ምስ መርዮማ ዝተወልደት ምኳናዩ ተነብሩዋ፥ ነቲ መርዮም ነባሪ ፍታሕ ኾኑ'ዝብሃሉ ደማ ግድን ምስ ከልቢ ክነምርኃ ተገዲዳ፥ እቲ ጸምብል ሱፉ ስርዓት መርዓ ኣብ ጃርነሃዳ ተዛሊሉ ዝጐዋዕ ምብራቓዊ ክፈል ናይ ሀንዲ እዩ ተፈጺሙ።

ብመሳረት እቲ ሓበሬታ፥ ግቢይቲ ዓዲ ንእድራ እታ ማምዓል መንዳ ዝተዓለለት መርዓት፣ ገለም ቅድሚ ናብ ሓደ ሰብኣይ ምማርዋዕ፣ ነቲ ኣብ ስድራቤትዋም ኣሎ ተዛሊሉ ዝኾመሉ መርዮም ንምወጽኑ ግድን ምስ ከልቢ ክነምርኃ ነዊዒዋ እዮም ኮይምንዎም ክኣሉዎ፥ ንኣዮም ወኪ'ኾም፣ ገለም ዝ. ሸሸ ኣላ ምስ ዝኸኑ ወዲ ሰሓርዮት ቃልኪዳን ምስ እትፍጽምሉ መርዮማ ኣብ ህይወት'ቲ መጻምዱ ስድራቤታን እቲ ሕብረተሰብን ከበድ ጸገመት ከኸትል ከምዝኽእል እዮም ኣረዳእዮ፥

በዚ ምኽንያት፣ ስድራቤታ ነቲ ክመጽኦም ዝኸኣል መርዮም ንምንልኻል ክብሉ፥ ገለም ነቲ "ምስ ከልቢ ምምርዓው" ዝብል ሓሳብ ክትቅበሎ ከምዝደፈዎ ይሕበር።

እቲ ኣገራሚ ዛዕባ ናይዚ ፍጻመ ኮኑ እቲ መርዮዊ ክኸውን ዝተሓርየ ከልቢ፣ ብኣሻ ጋል ተረኺቡ ዝመጸ ምኳኑ እዩ። እቲ ከልቢ ቡቲ ሃንደበትካት ኣብዚ ተረብሹ ከም ዝደገፍዎ ብምጥቃስ ንስለ ድሕነት ኩሉ ህዝቢ ክትሓልል ግና ክትቅበሎ ከምዘኽእሉት ከሎም እንረኽቦም ሰባት - ኣፉኑኽትና ይኸኑ መሓዙትና፣ ኩሉም ምኖና ይጸንሑ ማሉት ኣይኮኑን።

ገለ ነዊዒ ቆጽሊ ወቕቶዎም ምስ ኣኸለ ዝርሕቁና እዮም፥ ገለኦም ደማ ምኖና ዘለዉ ተመሳሊሎም ኣብቲ ዝኸበደናን ዝዘኸሸርናሉን ግዜ ነዊዒ ጨንፈር ኮይናም ተመቓቒሎም ክኸዱ ንዕዘቡ፥ ኩሉ ግዜ ምኖና ዝሃልዉ ሰባት ግን እዮም ሰር ዝኾይኦዮም ጥራይ እዮም፥

ኣብ ህይወትና ሕይት ንዝምነል ሰር ዝወትሉ ሰባት እንተ ረኺብና ንኦዮም እኸሓት እዮም፥ ነዊዒ ውሑዳት ክንሕዎም ኣብ ታሕቲ ኢታ ገረብ ኮይናም ሃወት ዝዘርኡሉ ንዓና'ውን እዚም ሰባት ብኸይኦሉ መንገዲ ኮሳልዮና ኣይጸገመን እዮም፥ ሓንቲ ገረብ ሚእቲ ጨናፍር ክህልዋ ይኽእል እዩ፥ እንተኾኑ ነዊዒ ገረብ ጠጠው ክትብል ዘኽእላ ሓይሊ ኣሎ ናይ ሓንቲ ገረብ ሚእቲ ጨናፍር ክህልዋ ይኽእል እዩ፥ ስለዚ፣ ንሕና'ውን ኣብ ገጠዋ ምንባር፣ ብቐጽሪ ወሑዳትን ብዘምነል ሰር ዝወትሉን ሰባት ብምርኃብና ክመሳየጥን

ምስ ጥዑያት ሰባት ዘየሐውሱ'ኻ ባህሪያት

ናብ ዝደለኾኑ ዘብጽሑኹ ሕይት ሰንቅን ቀሩብ ፍልጠትኹ፥

ብሰብ ዘፈንፍኑ ሓሳትን ርኡሳትኹ፥

ምስ ሰብ ዘረሪዳድኡ ጸቢብ ኣተሓሳሰባን ሕማቕ ጠባይኹ፥

ዘንዕቑኹ ካብ ሰብ ጥራይ ምጽባይን ካብ ሰብ ምትሪፍኹ፥

ንኽትፈልጥ ዘይሓሰብኹ ሕፍረትን ኣንስትኹ፥

ዘበድዑኹ ንእሽቶይ ክእለትን ብዕሽት ዝሰወደ ቅልጽምኹ፥

ዘጽለሉኹ ስርቅን ጥልመትኹ፥

ንፍሽ'ክታ

ኣብ ሓደ ትኑል ብርክት ዝበሉ ተገልገልቲ ተሰሪዖም ደጃዝዩ ሃሩ፥ ነዊዒ ኢሉም እንስሰወ፥ ሓደ ሰብኣይ እናተሃንፈ. ነዩዮም ሰባት ረገጹ ትኽ ኢሉ ናብ ኣኪዶዲ ስራሕ ናይ'ቲ ትኑል ኣምርሑ፥ ድሕሪዚ፥

ኣኪዶዲ ስራሕ፥ "ናባይ ደሊኻ?"

ጥሕሸ፥ "ዘሀውኽ ስራሕ ስለዘሎ እዩ፥"

ኣኪዶዲ ስራሕ፥ "ሬጋ እሞ ሓዝ ሸው ቀስ ኢልና ክንርእዮ ኢና ጉዳይኩ፥"

ጥሕሸ፥ "እንታ ሰብ ደው ኣበለ'የ መጺኡ፥ ቅድም ንዓይ ኣፋንወኒ፥"

ኣኪዶዲ ስራሕ፥ "እሞ ነዊዒ እንተኾኑ ክንሕዎ ደኣ ከድ ሰብኻ ነፍ ኣበልኦ ምጽኣ" በሎ ደገሃሎ፥

ሎሚ ኣብ ERI-TV

ሰዓት	መደብ
09:00	ሃገራዊ መዝሙር
09:05	ኣርባዕታ
09:25	ፊደራና
10:00	ጋኖሪማ
11:00	ማእገር
13:00	ዶክተራት ኣብ ስትደዮ (ቀጥታ)
13:45	ቁስተ ድሕነት
14:00	ሞዛይክ
16:30	እንዳ ዝምም
17:05	ፍረ ጸዕሪ
17:20	መስተንክር
18:00	ዋልታ
18:30	ህርመት
20:00	ዜናትግረ
20:13	እትመት
21:00	ዜና ትግርኛ
21:25	ቡያ
22:00	ዜና ዓረብ
22:15	ጸባቐ
22:30	ዜና እንግሊዝ
22:40	ሃገራዊ መዝሙር

ሰኑይ

12:00	ሃገራዊ መዝሙር
12:05	ድሪማ
12:30	ዜና ትግርኛ
12:55	ዜና ስፖርት
13:30	ዕላል ጥበባት
13:30	ዜና ዓረብ
13:45	ሃልው ደባይዋ
16:00	ካብ ዞባታት
17:00	ዜና ትግርኛ
17:20	ደርጌ
17:30	ዜና ዓረብ
17:45	ደረት ቃና
19:10	ሳይዳ
20:00	ዜና ትግሪ
20:13	ሰመናዊ ስፖርት
21:00	ዜና ትግርኛ
21:25	ዓህነ ሕትመት
22:00	ዜና ዓረብ
22:15	ቆላሕታ
22:30	ዜና እንግሊዝ
24:40	ሃገራዊ መዝሙር

መልሲ እተመሳቐለ ሕቶታት

1 መ	2 ስ	3 ታ	4 ረ	ሪ		5 ተ	6 ና	ዓ	7 በ		8 ገ
9 ስ	ር	ና	ይ		10 መ	ለ	ሳ		11 ለ	12 መ	ነ
13 ት	ሒ	ም			14 ና	ዋ		15 ጠ	ስ	ኮ	ት
16 ያ	ት			17 መ	18 ብ		19 ወ	ላ	ዲ		ን
ት		20 ዕ	ራ	ዕ	ራ	ጠ		21 ና	22 ት	ን	23 ራ
		24 ብ	ር	ራ			25 ቀ		ል		እ
26 ዓ	27 ዊ	ራ		28 ይ	29 ሐ	30 ጸ		31 ዓ	ሚ		ሳ
32 ወ	ስ	ን			33 ረ	ላ		ረ		34 ሩ	ም
35 ታ	ኪ			36 ነ		37 ጣ	ይ	38 ታ		39 ሩ	ሑ
ት				40 ሣ	ለ	ት		41 ት	ዕ	42 በ		43 ስ	44 ጋ
		45 ሃ	ራ	ሚ			46 ፋ		47 ታ	ሪ		48 ኹ		ን
49 ል	ፋ	ሙ				50 ል	መ	ዕ		51 ኳ	ሌ	ታ

ሓጎስ

ኣስተውዕል! ዘሐጎሱ ነገራት ጥራይ ክነጽበ ብዘሕ ሓሳስ ከይሓልፈኑ፥ ስለዚ፣ ካብ ብሰባት እተምጽኦ ሓሳስ ባህልና ብኽትፈጥሮ ሓሳስ ንምፍጠና ከኢሕገስ ፈትኑ፥ ዋላ ኣብቲ መረር እዋን ፍሽኽታ ተሳመድ። ወቕጥዊ ብዘገደስ ፍሽኽታና ግን ንምፍልኦት ተሰኣ'ዩ፥

ኣብ ዓለም ካብ ሓዘን ሓሳስ ደበዝሕ፥ ነቲ ሓንኦብ ዘንጠመካ ሓዘን እናዘከርካ ክትኦር ትፍትን እንተሃሊካ ግዜ ናይ ሓሳስ ግዜካ ብናይ ሓዘን ግዜካ ክሪቕ እዩ፥ ስለዚ፣ ንኹሉ ንዝዘኡ ሃቡ፥

ነዊዒ ኣኢጋርካ ትገብዘ ወዓሉ ዕረፍቲ ዝሓዘኑ ኣእምሮኻ'ውን ዕረፍቲ ስለ ዘድልዩ፥ ካብ ነበድቲ ሓሳባት ወጺእካ ናጻ ናይ ምኳን ባህሪ ኣምጽብል፥ ሕጉሳት ሰባት ኣብ ገጮኻ እንተለዉ ኣዚኻ ዕድለኛ ኢኻ፥ ምኽንያቱ ሕጉሳት ሰባት ሓሳስ ስለ ዝፈጥሩ፥ ናይ ሓደ ሰብ ጌጋ ማለት፥ ናይ ብዙሓት መጽሓፍ ማለት'ዩ፥ ስለዚ፣ ኣብ ጌጋ ወትሩ ተሰሩ ዝህቡ ቃላት እምነር ሕማቕ ንብብ ከደርኦ ተጠንቀቕቕ፥ ምኽንያቱ ካብ ጌጋ ኣንበያም ተሰሩ ዝቕርጹ ሰባት ውሑዳት ስለዘሎሉ፥ ድሕሪ ጸለም ብርሃን ኣሎ፥ ድሕሪ መረር'ውን ምቁር ከምዝሎ ኣሞኻ ወቕጥዊ ኩሉ ግዜ ሓሳስን ተሰሩን ምልኣዩ፥

ውሑስ ማይ ህይወት የውሕስ

ብክፍሊ ሃብቲ ማይ፣ ሚኒስትሪ /መ/ማ/ኣከባቢን እተዳለወ

ሳልሳይ ክፋል

ኣብ ዝሓለፈ ክፋል ካብ ረቡሓታት ውሑስ ቀረብ ማይን ጽሬትን 1) ኣብ ጥዕና 2) ኣብ ኣብ ምቁጥብ ግዜ 3) ኣብ ምቁጥብ ገልፁት 4) ኣብ ትምህርቲ ዘለዎ ጽልዋ ኣቕሪብና ነይርና፣ ተወሳኺቲ ረቡሓታት ቀረጥ ማይን ጽሬትን ይሰፍሩ፣

5. ባህሪን ቁጠባዊን ተሳትፎ

ብዙሓት ስድራቤታት ብሰንኪ ሕጽረት ማይ፣ ኣብ ካልእ ንጥፈታት ክጥቀሙሉ ዝኾነ ግዜን ገልፁን ኣብ ምጉራት ማይ ይጥፍኡ፣ ብፍላይ ድማ ኣይታት ዝኾነንኣ ግዜ፣ ኣብ ካልእ ባህላዊ ማሕበራዊ ቁጠባዊ ፖለቲካዊ ኣነፃምያዊ መደባት ኑብሰ ምምዕባሌ ምእላይ ህጻናትን ተመሃሮን ደቀን ወዘተ. ንኽውፅሉ ዓቢ ተራ ነይሩዎ ርዳእ እዩ፣

6. ማሕበራዊ ክብሪ

ኣብዚን ብዋሕዲ ማይ ዝሸፍራ ዓድታት፣ ብሰንኪ ዋሕዲ ማይ ካብ ጎደባኣን ወይ ኣዝዩ ርሑቕ ቦታታት ስለዝዋርታ፣ ኣብ ነበበኣን ምስ ጸገም ማይ ዝተሓዝሑ ዝተፈላለዩ ዋዒታትን ሜጥርታትን ይሰምዑ እየምሩ፣ እዚ ደማ ኣብ ደቂ ዓዲ ጸቕጢ ዝፈጥር እዩ፣ ሕሉፍ ሓሊፍም ኣዋልድ ደቆም ናብታ ብዋሕዲ ማይ እትጸገመ ዓዲ ምውሓብ ዝኣብዩ ዓድታት ወይ ስድራቤታት ነምዝሐሩ፣ ኣብ ዝዒ ስልጠና ኮሚቴ ማይን ጽሬትን ነምኡ'ውን ኣብ ትግባር ፕሮጀክት ማይ ዝተሳተፉ እዩ፣ ስለዚ ማይ ምህላው ነም ማሕበራዊ ክብሪ ይገልጽዎ፣ እዚ ዛንታ'ዚ ጸገም ማይ ምስ ተፈትሐ ክሳብ ክንደይ ነበድ ጸገም ነምዝዘቕንጠጠሉም ንምሕርር ዘምጽእዎ እዩ፣ ብዘወሃኒ. ወሰዲ ንደቆም ማይ ንምጉራት ክሳድወን ነለዉ. ውሕሰት ኣይተምህሮን፣ እዚ ኣብዩም ዋሕዲ ማይ ዝለርም ህዝቢታት ክሳብ ክንደይ ዋጋ የኽፍሉም ነምዝለረ ዘመልክት እዩ፣

7. ምቁጥብ ጸዓት

መጻናዕትታት ነም ዝሕለርዎ ኣይታትን ህጻናትን ካብ ርሑቕ ቦታ ማይ ክጽርጉ ነለዉ. ነበበ. 600 ካሎሪ ጸዓት የህልኽ፣ እዚ ጸዓት'ዚ ሓደ ሰሪ ካብ'ቲ መሓልታዊ ዘድልዮና እዩ፣ ስለ'ዚ. ማይ ኣብ ቀረባ ወይ ዘሮ ርሕቀት ክንረኽቦ ነለና እቲ ዝዘልኽ ዝለረ ጸዓት (ካሎሪ) ስለዝኾቀብ ኣብ ጥዕና ኣይታትን ህጻናትን ተወሳኺ. ኣብርክቶ ኣለዎ፣ እቲ ዝኾቀብ ጸዓት ድማ ኣብ ካልእ ኣገዳሲ. ንጥፈት ክወዕል ይኽእል፣ ስለ'ዚ. ማይ ኣብ ቀረባ ብምርካብና ሃልኪ. ጸዓት ብምቁጥብ ጥዕናና ኣብ ርእሲ. ምውሓስ መገ. እውን ስለንቕጥብ ምጉዳል ጸዓት ምስ መዝብን ኣመጋግበን ምርግጋጽ ውሕሰት መገ.ን ቀጥታዊ ምትእስሳር ኣለዎ፣

8. ምቁጥብ ገንዘብ

ሓንቲ ዓዲ ውሑስ ስርዓት ቀረብ ማይ ምስ ተዋደደላ ብሰርቲ ዝሰዓል ዛዕባ ኣሎ፣ መጠን ክፍሊት ኣገልግሎት ማይ እዩ፣ ክፍሊት ኣገልግሎት ማይ ዋላ ቡቲ ዝተሓተ መጠን ይጀምር፣ ንማይ-ኣቦጅን ክንደዚ! ነበሩ! ዝብሉ ኣይሰኣኑን እየምሩ፣ ሽሕ'ኳ ነም ሕቶ ሳሕቲ ዝሰዓል እንተኾኑ፣ ይኹን'ምባር እቲ ዝነሰዐ ክፍሊት ዋጋ ናይቲ ማይ ኣይተሃን፣ ዋጋ ኣገልግሎት'ዩ፣ ማለት ንመነሳጥያ ንመቐዲዲ ስራሕ ንጽጉሩ መቀየሪ ንብረት ወዘተ፣ ተዛዚሉ ዝነሰዐ ምኳኑ ምገንዘብ ኣጉዳኢ እዩ፣ እቶም ነበርቲ ዓዲ'ሉም እቲ ዝኾነን ዝለረ ማዕሉም ገልፁም ብሸንዝብ ስለዘይተምንዎ እምባር እተን ካብ ቀረባ ርሕቀት ማዒን ገልፁን ከዀስኹ ዘምጽእወን 2 ጀሪከን ሃናይ 20 ሊትር ማይ፣ ምስቲ ንዋሕ ተጓዓዝም ብዋርሑ ዝርኽቦዎ ዝመሰሎም ብዋጋ እውን ዝወዳደር ኣይተኖ፣ ንባል 2 ሰዓታት ይሃልኩ እንተነይርም፣ ናብ ጀርናታ ወይ ማእቶት እንተ ዝልወዋ ዳርጋ ናይ ርብዒ መዓልቲ ክፍሊት ማለት እዩ፣ ገለ ዓድታት ማይ ንምርኻብ ሃዲሕ ሰዓታት እዩ ዝወስደለን ነይሩ፣ ብፍላይ ኣብ ዞባ ደቡባዊ ቀይሕ ባሕሪ ማይ ንምርኻብ ልሳሊ. ሓደ መዓልቲ ዝወስደለን ዓድታት ነምዝለረ ዝተኻደደ መጻናዕቲ የረጋግጽ፣ እዚ. ብገንዘብ ምስበዝመን ቀለል ኣይተኖ፣ ንኣገልግሎት ማይ ዝከፍሉ ዘሎ ክፍሊት እምባኣር ሶማዊ እዩ ክብሃል ይኽእል፣ ዕላማኡ ደማ ቀጻልነት ዝተወደደ ትሕተ ቅርጺ. ማይ ምርግጋጽ ነምኡ'ውን ሰሚት ዋንኡ ኣብ ተጠቀምቲ ንምሕዋር እዩ፣

ብኾልእ ወገን ኣብ ከተማ ኮይኑ ብቐዕ ቀረብ ማይን ጽሬትን ኣብ ዘሎዎ ነበ. ዝተፍሉ ዋጋ ምስቲ ኣብ ኣገልግሎት ኣብ ዘይብሉ ነበ. ብፍላይ ኣብ ወሳናሽን ከተማን ሓወሲ. ከተማን ዝኾፈል ወጻኢታት ነወዳዳሪ ንኾኑ ኣኹ. ንኣብዩ ኣሰመራ እንተወሳደና እቲ ማይ ኣብ ቤቱ ብቀጻሪት ዝረኽብ ንሜትሮ ነቦ ዝተፍሉ ዋጋ ምስ'ቲ ኣብ ነበ. ኣሰመራ ዝኸፍሉ ብጥሪ ዝምልገል ዝተፍሉ ዋጋ ነጽጽር ነሎ፣ እቲ ብጥሪ ዝኸፍሉዩ ብዙሕ ዝተፍሉ፣ እቲ ሃልኪ.ን ዘይሰርሑዩን ኣብ ግምት ነይእቶ'ኻ ማለት እዩ፣ ካብ'ዚ. ነጋርደኡ እንኾኑ ኣገልግሎት ማይ እናተመሓደሸ ነኸይድ ነሎ ዋጋ ማይ እናንደለ ነምዝኸይድ እዩ፣ እቲ ዝዝተነን ዝለረ ገልፁን ግዜን ጸዓትን ብጥዝዝብ እንተተሚጓዩ፣ ክሳብ ነንደይ ገዝዝብ ንቕጥብ ነምዝለና ግሉጽ እዩ፣ብዘወሃኒ. ውሑስ ማይ ካብ ዘይምርኻብ ዝመጹ ሕምማት፣ ዝም ሕምማት'ዚኣይም ንምፍዋስን ሕሙም ንምእላይን ዝዋፈር ወጻኢታት፣ ካብ ትምህርቲ፣ ስራሕ ወዘተ እንዝተኸፍሉ ምጽብጻብ ነበድ እዩ፣ ሕምም እንተተመሳሊሱ ደማ ሰንኽልና ወይ ሞት ስለዘኽዕብ ረቡሓታት ምርግጋጽ ውሑስ ቀረብ ማይ ክሳብ ክንደይ ዓቢ ምኳኑ ንምርድኡ ኣየጸገምን፣ ኣብ ግዜ ስልጠና ኮሚቴ ማይን ጽሬትን እትጥቀመሉ ኣብህላል ኣሎ፣ "ንጽሩይ ማይ ሳንብም እንተ ዘይሓሬልኑሉ ህይወትካ የኽፍለኑ፣"

ኣብዚን ማይ ካብ ርሑቕ ቦታ ዝዋርታ ዓድታት መጻዋኛ ምጥራይ ግድን ኣድላዩ እዩ፣ ዝ. ዝዋፈር ወጻኢታት ደማ ቀለል ኣይተኖ፣ ዝ. ንምዕጽ ሰብ ገጠር ዝብልዎ ልሙድ ዘረባ ኣሎ "ኣድጊ ዘይብሉ ኣድጊ ንገልሉ"፣ ውሑስ ስርዓት ቀረብ ማይ ምስ ተዋደደ፣ ብዙሓት ዓድታት መጻዋኛታተን ይሸጣ ወይ ንልእኽ መዓል ይጥቀምሉም፣ ስለ'ዚ. ዝም እንዝስኒታት ዝዋፈር ወጻኢታት እውን ነምዝቐጠለ ምርዳእ የድሊ፣

ኣብ ዓድታት ብዘሐ. ህዝቢ. ነምኡ'ውን ሃልኪ. ማይ ኣብ ግምት ብምእታው'ዩ ዋጋ ዝሃሉ፣ ገለ ነበርቲ ሳንብም ከይኽፍሉ ውሑድ ማይ ንመሳሰ ዝኸውን ጥሪይ ካብ'ቲ ዝተዋደደ ኣገልግሎት ማይ ብምውሳድ፣ ንዝጠፈ ሃልኪ. ካብ ዘይውሑስ ምኽኑ. ክወስዱ ይርእዩ እየምሩ፣ እዚ. ግን ነበድ ሳዕቤናት ከኸትል ዝኽእል እዩ፣ ንማይ ሳንብም እንተዘይሓሬልኑሉ፣ ህይወት ትኸፍለሉ ዝተባህለ ከኣ ብዘይ ምኽንያት ኣይተኖ፣

9. ምውጋድ ኣኸሊ መጉዳእትን ምዕናው ንብረትን

ኣብ ሃገርና ኣብ ምጉራት ማይ ዝዋፈሩ ብቐንዱ ደቀንስነትዩን ህጻናትን እየምሩ፣ ትሕቲ ዕድመ ኮይነን ብኣነል ዘይተረፈ ደቀንስነትዩ ማይ ንምጉራት ዝጠቀማሉ ጀሪከን ዳርጋ 25 ከሎ ይምዝሩ፣ ሃዲሕን ዘይጥጠሕን ገዛ ተወሲኽዎ ደማ ኣብ ተሰከምቲ ዘነበሩ ኣኸሊ ማሕበይቲ ብፍላይ ኣብ ዓንዲ ሕቑን ንሎን ደቀንስነትዩ ዘወርዶ ጥዕናዊ ጸገም ቀለል ኣይተኖ፣ ኣብ ርእሲ. ኣኸሊ ማሕበይቲ ኣብ ምጉራት ማይ እንጥቀመሉም ንብረት ነም ጀሪከን ክወድቁ ነለዉ. ደቀስኸዉ. ምስ ግዜ ደማ ይኣርጉሃ ካልእ ምዝዝ ግድን ይኽውን፣ ስለ'ዚ. ሓንቲ ዓዲ ውሑስ ማይ ክዋደደላ ነሎ ካብ ኣኸሊ መጉዳእትን ምዕናው ንብረትን ዘድሕን እዩ፣

10. ደቀኣ. ረቛሒ. ንኾልእ ምዕባለታት

ኣብ ሓደ ነም ውሑስ ስርዓት ቀረብ ማይን ጽሬትን ክተኣታዩ ነሎ፣ ኣብ'ቲ ነም ልዑል ውዳጊ ኮማዊ ተሳትፎን ስለዝህሉ ንወብያትን ሓብርካ ንምስራሕን ወኒ ዘዘርኽ እዩ፣ ብዘወሃኒ. ምስ ፕሮጀክት ማይ ተተሓሒዝም ዝመጹ ዕድላት ኮማዊ ስልጠና፣ ምሕደራ ጸጋታት ማይ፣ ስልጠና ኮሚቴ ማይን ጽሬትን ወዘተ. ንቕሓት ንምኽብኻሰን ተመሓሪ ንምልወዋጥን ሓጊዝ እዩ፣ እዚ. ደማ ተመሳሊእካ ብዛዘር ናይ ምስራሕ መንሪስ የዕል፣ ኣብ ማሕበራዊ ቁጠባዊ ምክንያትን ባህርያዊ ጸጋ (ምዕቃብ ማይ፣ ሓመድን ኣኸብዘን) ጽሬት ነበ. ወዘተ. ደማ እቲ ኮሚቴ ማይን ጽሬትን ዝዋዓብ ስልጠና ናብዚን ኣብ'ቲ ነም ዝርከብ ካልኦት ኮሚቴታት ብምሳፕርር ብዛዘር ናይ ምስራሕን ምምዕባልን ዕድላት ይፈጥር፣ ብዘወሃኒ. ሓንቲ ዓዲ ወይ ነም ውሑስ ስርዓት ቀረብ ማይን ጽሬትን ምስ ዝህልዋ ንኾልእ ቁጠባዊ ንጥፈታት ተመሪጻ ኢዩ፣ በዚ. ደማ ኣብታ ዓዲ ዝተፈላለየ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ዝህባ ትካላት ናይ ምስሳን ተኾእሎ ኣሎ፣ ዝ. ዝድርኢ "ማይ ዓዲ" ዝብል ምስል ትግርኛ ኣሎ፣ ማይ ዘለዎ ቦታ ዓዲ ይኸውን ካልእ ምዕባለታት ደማ ይሰኣብ ንምባል እዩ፣

11. ከባቢኣዊ ግርማ

እኹል ማይ ዘለዎ ስድራቤት ኣብ ቀጽሪ ገዛኡ ገረብ ብምግራብን ፅዝቢታትን ብምትካልብ ዝለረሉ ቤት የወቅዩ፣ እኹል ቀረብ ማይ ዘለዎም ዓድታት ኣብ ቀጽሪ ቤቶም ብዓቕሞም ኣእምልቲ ናይ ምፍራይ ተኾእሎ ኣለዎም፣ ዝተፈላለየ መጻናዕትን ርኽበታትን ነም ዝሕለፍ ውሑስ ማይን ጽሬትን ንምርግጋጽ እተወጸእ ሓንቲ ዶላር ካብ 4 ዕጽፊ ንላዕሊ. ረቡሓ ኣለዋ፣ ዝ. ሓቂ'ዚ. ኣብ ግምት ብምእታው ደማ እዩ መምህሩ ቀረብ ውሑስ ማይ ካብ ቀዳምነታቱ ሰረዉ ዝዝርሓሉ ዘሎ፣

ውሑስ ኣገልግሎት ማይን ጽሬትን ቀጻልነት ንዝህልዎ ብቐዕ ምሕደራ ኣጉዳኢ እዩ፣ መምህሩ ኤርትራ ኣብ ከሉ መደባቱ ነም ዝሰረቱ ተሳትፎ ብመትከል ዝቐብሎን ዘተግብርን እዩ፣ ኣብ ምሕደራ ማይ እወን ብዘመሳሳሊ፣ ኣብ ከሉም መምርሒታት ማለት ፖሊሲ፣ ሕጊን መምርሒ. ምሕደራ ጸጋታት ማይን፣ ስርዓት ቀረብ ማይን ጽሬትን ብዙም ክመሓደር ነምዝኽእሎ ብገጽር ኣቕሚጥዎ ኣሎ፣ ዝ. መደብ ኣብ ባይታ ንምርግጋጽ ሚኒስትሪ መሬት፣ ማይን ኣከባቢን ብመንገዲ ክፍሊ. ሃብቲ ማይ ወይ ጨናፍር ሃብቲ ማይ ኣብ ዞባታት ምስ ዝምልከቶም ምምሕዳራት ዞባ ብምወሃህድ ይሰርሑሉ ኣሎ፣ ስርዓት ቀረብ ማይ ነዋይድ ነሎ ካብ ቅድመ ትግባር ጀሚርካ ኣብ ከሉ መሳርሕ ክሳብ መፈጸምታ ህዝቢ. ነምዝህብፍ ይገብር፣ ኣብ መወዳኢታ ድማ ግብኢ ምርኽኻብ ይፍጸም፣

ጽሬትን ወዘተ. ንቕሓት ንምኽብኻሰን ተመሓሪ ንምልወዋጥን ሓጊዝ እዩ፣ እዚ. ደማ ተመሳሊእካ ብዛዘር ናይ ምስራሕ መንሪስ የዕል፣ ኣብ ማሕበራዊ ቁጠባዊ ምክንያትን ባህርያዊ ጸጋ (ምዕቃብ ማይ፣ ሓመድን ኣኸብዘን) ጽሬት ነበ. ወዘተ. ደማ እቲ ኮሚቴ ማይን ጽሬትን ዝዋዓብ ስልጠና ናብዚን ኣብ'ቲ ነም ዝርከብ ካልኦት ኮሚቴታት ብምሳፕርር ብዛዘር ናይ ምስራሕን ምምዕባልን ዕድላት ይፈጥር፣ ብዘወሃኒ. ሓንቲ ዓዲ ወይ ነም ውሑስ ስርዓት ቀረብ ማይን ጽሬትን ምስ ዝህልዋ ንኾልእ ቁጠባዊ ንጥፈታት ተመሪጻ ኢዩ፣ በዚ. ደማ ኣብታ ዓዲ ዝተፈላለየ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ዝህባ ትካላት ናይ ምስሳን ተኾእሎ ኣሎ፣ ዝ. ዝድርኢ "ማይ ዓዲ" ዝብል ምስል ትግርኛ ኣሎ፣ ማይ ዘለዎ ቦታ ዓዲ ይኸውን ካልእ ምዕባለታት ደማ ይሰኣብ ንምባል እዩ፣

11. ከባቢኣዊ ግርማ

እኹል ማይ ዘለዎ ስድራቤት ኣብ ቀጽሪ ገዛኡ ገረብ ብምግራብን ፅዝቢታትን ብምትካልብ ዝለረሉ ቤት የወቅዩ፣ እኹል ቀረብ ማይ ዘለዎም ዓድታት ኣብ ቀጽሪ ቤቶም ብዓቕሞም ኣእምልቲ ናይ ምፍራይ ተኾእሎ ኣለዎም፣ ዝተፈላለየ መጻናዕትን ርኽበታትን ነም ዝሕለፍ ውሑስ ማይን ጽሬትን ንምርግጋጽ እተወጸእ ሓንቲ ዶላር ካብ 4 ዕጽፊ ንላዕሊ. ረቡሓ ኣለዋ፣ ዝ. ሓቂ'ዚ. ኣብ ግምት ብምእታው ደማ እዩ መምህሩ ቀረብ ውሑስ ማይ ካብ ቀዳምነታቱ ሰረዉ ዝዝርሓሉ ዘሎ፣

ውሑስ ኣገልግሎት ማይን ጽሬትን ቀጻልነት ንዝህልዎ ብቐዕ ምሕደራ ኣጉዳኢ እዩ፣ መምህሩ ኤርትራ ኣብ ከሉ መደባቱ ነም ዝሰረቱ ተሳትፎ ብመትከል ዝቐብሎን ዘተግብርን እዩ፣ ኣብ ምሕደራ ማይ እወን ብዘመሳሳሊ፣ ኣብ ከሉም መምርሒታት ማለት ፖሊሲ፣ ሕጊን መምርሒ. ምሕደራ ጸጋታት ማይን፣ ስርዓት ቀረብ ማይን ጽሬትን ብዙም ክመሓደር ነምዝኽእሎ ብገጽር ኣቕሚጥዎ ኣሎ፣ ዝ. መደብ ኣብ ባይታ ንምርግጋጽ ሚኒስትሪ መሬት፣ ማይን ኣከባቢን ብመንገዲ ክፍሊ. ሃብቲ ማይ ወይ ጨናፍር ሃብቲ ማይ ኣብ ዞባታት ምስ ዝምልከቶም ምምሕዳራት ዞባ ብምወሃህድ ይሰርሑሉ ኣሎ፣ ስርዓት ቀረብ ማይ ነዋይድ ነሎ ካብ ቅድመ ትግባር ጀሚርካ ኣብ ከሉ መሳርሕ ክሳብ መፈጸምታ ህዝቢ. ነምዝህብፍ ይገብር፣ ኣብ መወዳኢታ ድማ ግብኢ ምርኽኻብ ይፍጸም፣

ውሑስ ስርዓት ቀረብ ማይ ኣብ ውሑስ ስርዓት ቀጻልነትን ምኽኑ. ማይ እዩ ዝዋርኑሉ፣ ክንዲ ዝኾነ ኣብ ማይ ነዞታት ንጥፈታት ምዕቃብ ማይን ሓመድን ምክፍድ ቀንዲ ሚና ምህባታም ትሕሊ ባይታዊ ማይን ምክልኻል ከሉ ዓይነት ብሰለ ማይ እዩ፣ ስለዚ. ደማ ብዕቡብ ክሳረሉ የድሊ፣ ግደ ምዕቃብ ማይን ሓመድን ኣብ ምርግጋጽ ውሑስ ምኽኑ. ማይ ብዘመልክት ኣብ ካልእ ግዜ ክንገልጾ ኢና፣

ቀረብ ውሑስ ማይ ዝዒንታት ኣካል ምርጋጋጽ ማሕበራዊ ፍትሒ. እዩ፣ በዚ. ደጫ ዝዘዘሕ ወጻኢታቱ ብመንግስቲ መሻርኽቲ ኣካላትን እዩ ዝሸፈን፣ ውሑድ ወጻኢታት ማለት 10% ከኣ ብህዝቢ/ዓዲ ነምዝሸፍን ይግበር፣ ኣብቲ ነም ናይ ዋንኡ ሰሚት ንምህፉን ተሳቲፉ፣ ረቡሓታት ኣገልግሎት ውሑስ ቀረብ ማይ ኣጉዳኢቱ ልዑል ምኳኑ ዝተገንዘቡ ኣካላት ሕብረተሰብ ደማ ስርዓት ቀረብ ማይ ንምውሳድ ወይ ንምምሕሻሽ ተብዮኑ ኣብ ምወሳድ ደርጃ፣ ብርኒት ዝበላ ዓድታት ዝመስሉ ክፍሊ ወጻኢታት ብምሸፈን ስርዓት ቀረብ ማይን ጽሬትን የዋድዳ ነምዝለዋ ይፍለጥ፣ ምስ ምዕባይ ንቕሓት ተብዮኑ ኮማት ኣብ ምውሳስ ቀጻልነት፣ ምምሕሻሽን ምስፋሕ ኣገልግሎትን ማይ እናዓበየ ይመጽእ ኣሎ፣ ኣብ ዝመጽእ ጸሐፋትና ኣቡታውያን ዓድታት ኣብ ምርግጋጽ ውሑስ ቀረብ ማይን ጽሬትን ክሽቕርብ ኢና፣

ጃምላዊ ህልቂት ርዋንዳ፡ ንኣፍሪቃውያን እንታይ ትምህርቲ ይህብ?

ኣዲብ ዓብዱ

ንዝኮቲ ሃገራት ዕበላኣንን ሃገራዊ ረብሓኣንን ከውስኽሰ ኣብ ዝገብሮ ዘለዋን ምንቅስቓሴ ቀንዲ ግዳይ ዝኸፈሉ ኣፍሪቃያዊ፡ ኣህጉር ኣፍሪቃ ዘይተወከፍዎ ሃብቲን ጸጋታትን እትውንን ብምኳና፡ ግቢ ሃገራት ዓይኒ ከውድቓላ ግዜ ኣይወሰዳን፡ ድሕሪ ሃገራት ኣወርጃ ኣብ በርሊን ኣብ 1884 – 1885 ንረብሓኣን ብዘውስኽሰ ዝገበሮ ምምኒኽ መሬት ኣፍሪቃ፡ ህዝቢ ኣፍሪቃ ቀሰኑ ኣይፈልጥዎ፡፡

ኣወርጃውያን ንዝኮቲ ናብ ኣፍሪቃ ክኣትዉ ከለው፡ ንባህልታትን ልምድታትን ሕብረተሰብ እናሰመሩን እናበረዙ መሳርሒኦም ንዝኾኑ ግቢ ሃገራት ሓበሬተሰብ ቀጻሊ ግጭታትን ምትሕንጓኦትን ክዘውድ ባይታ ፈጠሮምን ተኸተኒ ምንኣዮ ከም ወጻኢ ኣካላ ኣብዚ እዋንዚ ኣብ ዝዘፈለየ ከበጋታት ኣፍሪቃ ዝርአዩ ግጭታት፡ ናቱ ሃጺሎ ሓቂ ኣፍሪቃ ዝርአዩ ግጭታት፡ ናቱ ሃጺሎ ሓቂ ኣፍሪቃ ዝርአዩ ግጭታት ምስ ዝተጠቀሰ ሓድጊ መዝኪሮ ኣብ ዝዘፈለየ ከበጋታት ኣፍሪቃ ዝርአዩ ግጭታት ክሳብ ሕጂ ዝቀጽሉ ዘለዉ ኣብ ዝኾነ ከበጋ ኣፍሪቃ ዝኸፈሎ ዋጋ ክሳብ ክፍሊ ዝኽእል ኣይኮነን፡

ምልክት
ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ - ሰምራዊት ሞለስ

Bisha Mining Share Company
P.O. Box 4276
Asmara
Eritrea
Tel: (+291) 1124941
Fax: (+291) 1124941
www.bishamining.com

VACANCY ANNOUNCEMENT

Bisha Mining Share Company is inviting interested applicants for the following position for Bisha site project.

Position: Safety Officer
Department: Safety and Occupational Health
Section: Safety and Occupational Health
Number required: Two (02)
PRIMARY PURPOSE

- Control "Safety & Health" in order to ensure employees, equipment and facility risks are minimized.

TASK DESCRIPTION EXPANDED TO CORE PERFORMANCE AREAS

Planning

- Ensure policies and procedures are in place.
- Ensure mine is compliant with legislative and regulatory requirements.
- Assist with the "Safety & Health" Management System.

Implementing Safety & Health

- Respond to and investigate accidents and emergencies
- Liaise with on-site contractors to ensure compliance with safety regulations.
- Coach and advice employees regarding Safety & Health.
- Identify unsafe acts, conditions, hazards and investigate root causes as well as identifying corrective action. Inspect the workplace for potential hazards.
- Enforce on-site safety, health, and emergency compliance to programs to minimise/prevent incidents and investigate incidents/accidents.
- Conduct planned inspections/audits and Co-ordinate monthly Safety & Health meetings.

Reporting

- Complete daily, weekly, and monthly reports and report any incidents/accidents and risk assessments.

UNIQUE REQUIREMENTS / OTHER INFORMATION

- Candidate must be Medically and Physical fit.

Qualification

- Certificate: Occupational Health & Safety, emergency response
- Grade 12

Knowledge & Experience

- 2-3 years previous experience in Health & Safety & Emergency Response

Technical Skills

- Computer Literacy (MS Office – Intermediate, Excel)
- Supervisory and Analytical skills
- Attention to detail
- Problem solving skills and reniued drivers' licence
- Plan, organize & execution skills

Behavioral skills

- Communication (English and local language)
- Assertiveness and High level of accuracy
- Flexible and Organising skills
- Integrity, Discretion & Self-Discipline
- Ability to work towards strict deadlines

Position: Accounts Payable Officer
Department: FITS/Finance
Number required: One (01)

Primary Purpose

- Receive, check, and process invoices and prepare and follow up payments to suppliers, preparing vendor account reconciliations and managing cash flow requirements, including communicating and providing feedback with suppliers for queries.

Essential Functions

- Creating, maintaining, and updating vendor registration.
- Processing Invoices and preparing payment to vendor.
- Preparing daily, weekly, monthly vendor balance for review.
- Preparing vendor account and bank reconciliations.
- Indexing, archiving, and retrieving all supplier related documents.

Main function

- Creating, maintaining and updating vendor registration.
- Processing invoices.
- Reconcilations.
- Reporting.
- Administration.

Qualifications:

- Certificate in commercial school or
- Certificate in accounting
- Diploma in accounting will be an advantage

Knowledge and Experience:

- 3-5 Years general knowledge in accounting and 3 years Accounting related software is an advantage.

Technical Skills	Behavioural Skills
Computer Literacy (MS Office – Intermediate, Excel – Advanced)	Interpersonal Skill
Attention to detail and accounting knowledge	Communication (English and local language)
Compliance to accounting standards	Ability to meet deadlines
Numeracy skills and reporting skills Candidate must be physically and medically fit	Accuracy, Confidentiality

General Information and other requirements:

- **Salary:** **As per Company salary scale.**
- **Type of Contract:** **Indefinite**
- **Place of work:** **Bisha**

Additional requirements for Nationals:

- **Having fulfilled his/her National Service obligation and provide evidence of release paper from the Ministry of Defense.**
- **Present clearance paper from current/last employer.**
- **Testimonial documents to be attached (CV, work experience credentials, a copy of your National Identity Card etc.).**
- **Only shortlisted applicants will be considered as potential candidates for an interview.**
- **Application documents will not be returned to sender.**
- **All applications should be sent through the post office.**
- **Deadline for application: 10 days from the day of publication in the Newspaper.**

- **Address: Please mail your applications to.**
  Bisha Mining Share Company,
  P. O. Box 4276
  Asmara, Eritrea

- **Note to Eritrean applicants:**
  Please send a copy of your application to
  1.Aliens Employment permits Affairs,
  P. O. Box 7940
  Asmara, Eritrea.

  2.Mineral Resources Management
  P. O. Box 272
  Asmara, Eritrea

ስፖርት

ተስፋልደት መብራህቱ

“ኮዕሶን ሰብን ክሓልፉ የብሎምን ዝብል መርገጺ ነይሩኒ”

ገዲም ተጻዋታይ ኮዕሶ እግሪ ልኡል በርሀ

ልኡል በርሀ(ወደሞይ) ኣብ የማናይን ጺጋግይን መሳመር ምክልኻል ኣብ ማእከልን ምጥቃዕን ብዙሓት ክስስፉ ዝኸኣሉ ገስጋስ ተጻዋታይ'ዩ ነይሩ። ብኽልተኡ እግሩ ስለዘጋውት ድማ ሓደ ካብቲ ተመሪጹ ዝጸብሮ'ዩ ኔሩ። ንሱ ነም ተጻዋታይ ካብ 80'ታት ክሳብ'ታ ጫምሳኡ ዝነቐለለ 2003 ምስ ጋንታታት ምድላው መዝበን ኤልፓን ዕወት ናይ ጸወታ ግዜ ዘሕለፈ ኮይኑ ቅድምን ድሕርን ናጽነት ኣብ ሃገራውያን ጋንታታት ኢትዮጵያን ኤርትራን ካብየም ብቐጻሊ ዝምረጹ ዝኾኑ ተጻወትቲ ምንባሩ'ዩ ዝዘንተወለሉ።

ልኡል ምስ ኤልፓ ኣብ 1990

ልኡል ኣብ መሳመር ምክልኻል ኮነሶ ብሓይሊ ኣብ ምምንጣል ናብ መሳመር መጥቃዕቲ ከይደካ ሽቶ ምምዚጋብ ጸበቕቅ ክኢሉትዩ ነይርኑ። ዝ. ንኽብሮር ድማ እቲ ብቐዕ ኣሳዊ ብቐዳዕን ድልዳል ተኽስ ሰጡሩን ነም ዝሓዝዎ ይንገር።

ልኡል ካብ ሃገረ ሰውዲ ዓረብ ስድራኡን ዓዱን ንምርኣይ ናብ ኣስመራ ኣብ ዝመጸሉ'የ ረኺበዮ። ድሕሪ ሰላምታ ድሕሪ ባይታኡ ተዘክሮታቱን ጦባኢታኡን ናይቲ ዝጥየፈሉ ዝለረ ዓወዲ ኮነሶ እግሪ ንኽሰልፍ ምስ ሓቦትካዎ ፍቓደኛ ኮይኑ እቲ ዕላል ብዘዝክር ንድሕሪት ዝመልስዩ።

ኣብ ሰዋነል (ትዋጥ ፖሊስ) ብኮነሶ ጨርቂ እናተጻወተ'የ ዓበዩ። ብድሕሪኡ ኣብ ኣስመራ ናይ ቀበሌ ተሃሊሉ ዝፍለጥ ኣብ ዝለረ ናይ ምምሕዳሪት ውድድራት ምስ ከፍተኛ 4 ዋንጫ ነቦንር በቐዩ።

እቲ እዋን ኣብ ስታደየም ኣስመራ ሓያልን መሳጥን ጸወታታት ኮነሶ እግሪ ዝቀደዶሉ ዝለረ እዋን'ዩ። ኣብ 1986 ኣብ'ቲ ናይ ምምሕዳሪት ጸወታ ብጽወታኡን ብቐዳዕን ዝተሳሕበ ናይ ምዝብ ደርጃት ኣሳልጣኒ ዝለረ ዳዊት (ኣቢጋ) ምስ ተወልዲ ዝዘልል ሓሊፈ ቴክኒክ ብዋርድዱ ናብ'ታ ጋንታ ነም ዝጽንበር ገበረ። ምዃ'ታ ጋንታ ክወስደን ብሉጽ ብቐዳዕ ከገጽሮ'ቕን ከኣ ግዜ ኣይወሰደሮ'ን።

ኣብ 1987 ብቐዳዕ ብደቂቕ ዝዕቀቦ ዝለረ ኣኒዲ ስራሕ ክሰብ ኤልፓ ዝለረ ኣናሃዊ ቀሊታ ኣሰፋዕ ንዕኡን ምስ ሻርኻምጋኒ ኣብ ምጽዋት ንዝለረ ሃብታሙ ጉብረጽዝዘሕወርን ኣብ ሰሃግ ኣምፒሮ ሻሂ ንኸሰትዩም ብምዕዋም ምስ ኤልፓ ከፈርምዎም ድሕሪ ነም'ዘለዎምን ዝደለዩዎ ክምላኡሉም ምኽኑን ሓቢሮም። ምስ ኤልፓ ትኣክል ስሙያት ተጻወትን ብዙሓት ደቓትን ዝለረ ጋንታ ክጸውዩ ድሕሪን ባህን ስለዝለሮም ድማ ብዘይምውልዋል ነቲ ጠሰብ ተቐባልዎ።

ልኡል ኣብ'ቲ እዋን ነም ተፈራ ንብረጋርስዩስ ተሰፉኽኢኤል ዳኘው፣ መሓሪ ፍስሃጽ የወሃነ(ሻገ) ቢረኸት ዘሚኒኤል ሜኒኤል የወሃነ (ኣሴ)፣ ሰለመን የወሃነን ቴድሮስ ተኽሊትን ዝኣመሳሱ ብሉጽ ተጻወትቲ ሐዘ ምስ ዝለረት ክሰብ ኤልፓ ሓብሩ ልምምድ ከይድ ምስ ጀመረ ዝደዓ ፍናን ተሳምዩ። ሽው ነም ኣሳልጠንቲ ዝለረ ድሕሪ ሰሚትን ሰሚትን ሜና ቀልጠፈ ክወሃደ ክኢለ” ይብል ልኡል ንድሕሪት ነምስለ ከሎ።

ልኡል ኣብ መሳመር ምክልኻል ንዝለሮ ኣገባብ ኣጸዋውታ ክጠቅስ ከሎ “እቲ ዝጠርምዃ መብዝሕትና ሰማልል ዝዘለፍ ተጻወትቲ ነም ተኸሊልኽሉ ከይና ኢና ንስስፍ ነይርና። ነም ኣብቲ ብርሃ (ካርታ)፣ ሳልሕ ዓሊ፣ ዳንኤል ግደ ዝኣመሳሱ ክጥቀሱ ይኽእሉ። እዚ ኸኣ ኣብ ሰማልል ኣብ ሞንሳ ነፃምፕን እንዳጥሮታን እናተሳህለ ዝዘደድ ዝለረ ውድድራት ሓይል ምዝህልላኽ ዝመልኦ ውድድራት ኣይድ ስለ ዝለርና ኢና። ንነም ቦይል ተፈራ ንብረጋርስዩስ ዝኣኽሉ ቅልጠፋት ኣጥቃዕቲ ከይተጸደጎ ኮነሶ ክትምንጥሎም ዝኽእል ኣይነበሮን'ዩ። እቲ ሓርፋፍ ቅዲ ናይ ኣጸዋውታ ኸኣ ብኡኡ ኣብሉ ተነበለና ምኑና እናዝውተርናዮ ከይድና ” ብምባል ይዝረቡ።

ኣብ 1987'ዩ። ስታደየም ኣስመራ ዝርኣዩዩ ፍጹም ኣብ ልቢ ኣፍቀርቲ ኮነሶ እግሪ ዝርኣዩ ኣይጎዛኑ። ኤልፓ ንዋልዩ ስዒድም ብሌሕን ደጋወቱ ስለዝዘሩ ዝጠዝሕ እዋናት ስዒድማ ደወጽኡ ምንባርም ልኡል ዋዘኑ።

ኣብ 1987'ዩ። ስታደየም ኣስመራ ዝርኣዩዩ ፍጹም ኣብ ልቢ ኣፍቀርቲ ኮነሶ እግሪ ዝርኣዩ ኣይጎዛኑ። ኤልፓ ንዋልዩ ስዒድም ብሌሕን ደጋወቱ ስለዝዘሩ ዝጠዝሕ እዋናት ስዒድማ ደወጽኡ ምንባርም ልኡል ዋዘኑ።

ኣብ ምክልኻል ኣብ ዝስለፈሉ ዋላ'ውን ኮነሶ እንተሓለፈ'ዩ ሰብ ክሓልፍ ዩብሉን ዝብል መርጺ'ዩ ነይርዎ። ኣብ ማዳ'ውን ይተግብር ነበረ። በዚ'ዩ ኸኣ እቲ “ነም መጋዝ ዝቋረጽ ተጻዋታይ” ተባሂሉ ዝጽዋዕ ዝለረ።

ወዳሞይ ምስ ኤልፓ ንኣስታት 10 ዓመታት ምስ ተጻወተ፣ ብዝለ ናይ ተፃዕኒ ጉዳያት ብዘይምስምዑ ናብታ ፈለማ ነም ተጻዋታይ ኮይኑ ዝፈረመላ ጋንታ ምድላው መግቢ ክምስለ ወሰኑ። ሽው ነም ቦይል ሻገ ዝኣመሳሱ ተጻወትቲ ነም ዘይተዋሕጠሉም'ዩ ዝገልጽ።

ምስ ሃብታሙ ኮይኑ ናብ ምድላው መግቢ ምስ ተጸንበረ እታ ጋንታ ርኢይ ምምሕሸሽ ክገብር ጀመረት። ሻምፕዮን ኮይና'ውን ንኣህጉራዊ ውድድራት ኣብ ዝተፈላለየ ሃገራት ውድድራት ከተካይድ በቐዐ።

ኣንጋር ክልተ ዕድላት ሐዘ ዝኣተወት ኣዳለስ ዝበርዎ ናይ ሻምፕዮን ግጥምጃ 2-1 ዝሰዓርሉ'ሞ 1ይቲ ሽቶ ባዕሉ ዘመዝበባ ምስ ምኑን ብሓሳስ ዝዘሎ ፍጹም እዩ። ብድሕሪኡ ናብ ዛዝዚር ኬንያ ኢንኑን ብምጋሽ ብሉጽ ተቐዳዕን ወጽኢትን ነም ዘመዝበሉ ይሕበር።

ገዲም ተጻዋታይ ጋንታ ፖለስ ኣብርዝም ኣስመሳሽ (ሳፋ) ብዘዛ ልኡል ክገልጽ ከሎ “ብኽኢሉት ኣጸዋውታ ኮነሶ ንፉዕ'ዩ ነይሩ። ብሞኖይን ጺጋግይን ሽኖት ሜዳ ብቐዳዕ ገጽዉ፣ ኣሳዊ ቁመኹ ካብ ብኽኢሉትኡ ተኻኢ ዝዘለዎ'ዩ። ልዕሊ ኩሉ ሕቁኡ ይኹን ጀሚቱ ተታሕዚ እግሪይ ተዛሪመ ኣሉ ካብ ምጽዋት ዘጽርፍኑ ጥንቁቕ ብሓሳል ሰሚትን

ልኡል ኣብ ሱዳን ምስ ዝተጓወተት ሃገራዊት ጋንታ 1992

ነሕን ገጽዉት፣ ካብ ኩሉ ናይ ዘይተሳዋርኦት መኽሊስ ዝበሮ እታ ዝተሳህለፈ ጋንታ ከይትሰዋር ዘለዎ ምሉእ ዓቕሚን ክኢሉትን ዘወፍን ብጠልበቱ ዘርኣዮ ዝበረ ቃልሲን ዝንኣድ'ዩ” ብምባል ይገልጹ።

ልኡል ምስ ሃገራዊት ጋንታ

ካብ ቅድምን ድሕርን ናጽነት ንሕርይቲ ጋንታ ኮነሶ እግሪ ኤርትራ ካብ ምወሓል ዓዲ ኣይወዓለጐ። ንኡቡት ድሕሪ ናጽነት ቦኽሪ ሕርይቲ ጋንታ ኮነሶ እግሪ ኤርትራ፣ ኣብ መወዳኢታ 1992 ናብ ሱዳን ክትገይሽ ኮለ ኣባል ነይሩ።

ኣብቲ ነም ቦይል ግብጺ፣ ኢራቕ፣ የመንን ሱዳንን ዝኣመሳሰ 6 ሃገራውያን ጋንታታት ዝተሳተፍኡ ውድድራት፣ ዋንጫ ዓቢኢም ናብ ሃገርም ነምስሉ ነስለ ብዓስርተታት ኣሽሓት

ልኡል ምስ ምድላው መግቢ ኣብ 1997

ዝቑጽር ህዝቢ ከተማ ኣስመራ ካብ መዕርፎ ኔሬቲ ኣትሒዙ ክሳብ ማእከል ከተማ ዝጐብረሉም ኣቀባብሎኡ ክብር ፕረዚደንት ኢሰይያስ ኣፈወርቂ ዝዘለም ናይ ምትብባዕ ሞራልን ካብ ኣእምሃኡ ፍጹም ዘይዝነሐዩ'ዩ።

ልኡል እታ ሽው ዝበረት ሃገራዊት ጋንታ ብብሉጽ ተጻወትቲ ዝተተኽተኸ፣ ነየም 11 ተጻወትቲ ብቐዳዕ ክትክኡ ዝኽእሉ ካልኦት 11 ብሉጽ ተጻወትቲ ዝበርዋ ተዘራሪት ጋንታ ነም ዝበረት፣ ክሳብ ኣሳልጠንቲ ተኻኢ ኣብርሃን ንዚኢ ተሰፉጋብርን ንመን ኣሳልያም ንመን ተቐያሪ የጽንሑ ዝሸፈርሉ እዋናት ምንባሩ ከይጠቐሰ ኣይሓልፈን'ዩ።

ኣብ 1994፣ ኣብል ናይታ 18 ተጻወትቲ ዘተተኽተኸ ሃገራዊት ጋንታ ኮነሶ እግሪ ኤርትራ ኮይኑ ናብ ኬንያ ብምጋሽ ኣብ ግጥም ማእከልን ምብራቕን ኣፍሪቃ ጸበቕ ብቐዳዕ ነም ዘገጽሪፈ ዝገልጽ ልኡል፣ ኣብ መወዳኢታ ብታንዝኒያ ተሳፊርም 3ይ ደረጃ ነምዝሓዘን ይድነቃቸው ሸማገስ ብሉጽ ተጻዋታይ ነም ዝተረቕሐን ዩዝኑ።

ኣብ 2003፣ ካብ ተጻዋታይ ናብ ምስልጣን ብምስጋጋር ነም ተሓጋጊ ኣሳልጣኒ ዝኽእሉ ናጽነት ያሬድ ብምኑን ምስ ደንደን ፈለሙ። ካብ ኣሳልጣኒ ናጽነት ጸበቕ ተመኳሮ ብምቕሳም ከኣ ኣብ 2006/2007 ንጋንታ ሓይሊ ኣየር ቀዳማይ ኣሳልጣኒኣ ኮይኑ ተመዚዙ።

ኣብቲ እዋኑ ሓይሊ ኣየር ንፉዓት ተጻወትቲኻ እንተነበርዋ ደረጃኣ ኣንቀልቒሉ ስለ ዝጽንሐ ፊለማ ናብ 2ይ ዳቪዥን ከይተምለስ'ዩ ጸዊሩ። ይኹንምበር ካብ ትጽበት ብዙሓት ወጺኢ 7ይ ደረጃ ኮይና ውድድራ ዛዘመት።

ኣብ ካልኣይ ዓመቱ እታ ጋንታ ብዘርኣየቶ ብሉጽ ጸወታን ወነፃፃትን ብልጽቲ ጋንታ ክትዛዘል ከሎ ንኡ ኮኾብ ኣሳልጣኒ ኮይኑ ብምሸኣም ደመቐ። ልኡል ኣብ 2010'የ ካብ ምስልጣን ጠቕሲሉ ተሩጋጺ። ኣብ'ዚ እዋን'ዚ ድማ ኣብ ሃገረ ጅዳ እናስርሐ ህይወቱ ኣብ ምምራሕ ይርከብ ኣሎ።

ካብ ኣሳልጠንቲ ቅድሚ ናጽነት ንዋሕ ዓመታት ዘሳልጠኖ ሃይሊ ዳብ “መማህሪይን ወላድየይን ነይሩ” ብምባል ይገልጹ። ንሕም ቦይል ተኪኤ ኣብርሃ ክብርም ተወልዲመድሃኑ ንዚኢ ተሰፉጋብር ሓስስ ደስታን ብርክስ ረዚዝ ኣብ ልዕሊ ተጻወትቲ ዘርጽዎ ዝበሩ ብቐዳዕ ከኣ ልዑል ምንባሩ ይዝረቡ።

ልኡል ነም ቦይል ኑፍሃር የወሃነ ዘሚኒኤል ይድነቃቸው፣ ሜኒኤል ሃብዘ(ጋቸ)፣ ኑፍሃር ኤፍሬም ወዲ ኣልጫን ቴድሮስ ዓስዎን ብቐቕልጠፍ ኣጥቃዕ ሽቶ ኣብ ምምዚጋብ ዝዘርም ክኢሉት መጻርዮቲ ነም ዘይሰር'ዮ ዝኸሉ'ዩ። ንነም ዝጸረጉ ሓዳጊ ተኣሳኽሉ ተጻወትቲ ምንባሮ'ውን ኣይሓለፈኑ'ዩ።

ኑፍሃር ቢረኸት ዘሚኒኤል ኮነሶ ምስ ሓዘ ብቐዳሉ ዘይምእከል ኣብ ርኣሲ ምኑኑ፣ ካብ 3 ክሳብ 4 ተጻወትቲ ኣሸከዎ ክሓልፍ ከሎን ንዝለሮ ኣሳሳዊ ብቐዳዕን ቁመናን ብኣደናቕሮት ይጠቕሑ። ጋንታ ፖለስ ተጻወትታ ብዕድመ ተመሳሳልቲ ኮይናም ብታካዘቕዊ ክኢሉት ኮነሶ ዝበሳሉን ረገጽም ዝጸወቱ ብምንባርም ካብዞን ዝኸኣኑ ዝለራ ጋንታታት ምንባሮ'ዩ ዝዝከሩ።

ኣብ 1997 ምስ ምድላው መግቢ ሻምፕዮን ምዃኑ ኣብ 2002 ከኣ ምስ ምርጽቲ ሃገራዊት ጋንታ ሓይልታት ምክልኻል ኮይኑ ኣብ ኬንያ ኣብ ዝተኻየደ ናይ ኣፍሪቃ ናይ ሰራዊት ውድድራት ዝልዓልዋ ዋንጫ ካብቲ ዘሕንሶ ኢጋጥሞታታት'ዩ።

ገዲም ተጻዋታይ ኮነሶ እግሪ ልኡል በርሀ ኣብ መወዳኢታ፣ ኮነሶ እግሪን ቅድድም ብዘዘለታን ሃገርና ዘይጽፍ ዓሊ ምኑኑን ዝሃዳ ንነፃዕዕል ከኣ ነየም ተወሃቦ ዘለዎም ቁልዑ ኣብ ምምሕዳሪትን ኣብዩት ትምህርትን ኣብ ዝዘዩዱ ውድድራት ኣሳሊኻ ንምምዕዓሉም ክጸግሮ'ዩ ዝዝከሩ፣ ልኡል በቐል ሓጊርን ኣቦ 4 ቆልዑን እዩ።

መድሄኔ ኢርሚያስ

መደብ ጸወታ

ሉሚ

ማንዩናይትድ ምስ ሊቨርፑል 5:30

ምሸት

ሸፊልድ ምስ ቸልሲ 7:30 ምሸት

ቶተንሃም ምስ ናቲዎዝም 8:00 ምሸት

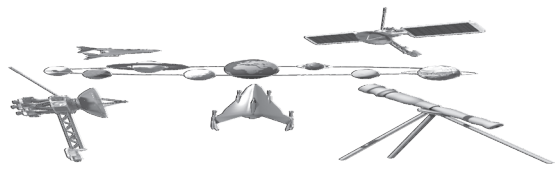

ዳህሳስን ምርምርን

ዮርዳኖስ ጸጋይ

ኣስናን ምስ ጥዕና ልቢ ምትሕሓዝ ከምዘለዎ ተሓቢሩ

ንጥዕና ልቢ ኣመልኪቱ ኣብ ዝወጹ እዋናዊ ጽሑፋ፡ ጥዕና ዘለዎ ኣስናን ምወናን ብዘይሓተ ዝሰዐ ጸባቐ፡ ምስ ጥዕና ልቢ እውን ከምዘተሓሓዝ ተሓቢሩ፡፡

ጥዑይ ኣስናን ነጉበል ከሎና ኣብ ኣስናን ጥራይ ተሓጺሩ ዝተርፍ ዘይካለ ዋላ ኽኑታት ግርጻን እዩ ዝወክል፡ ኣብዚ መጽናዕቲ ከኣ ዝሓመመ ግርጻን ዝፈጠሮ ረኽሲ ነየም ንኣስናን ኣትረርም ሕዛም ዝርከቡ ፈኒስቲ ተኹታትን ኣፈጻምትን ብምሕናው፡ ከም ሓደ ካብ ርቕሒታት ሕሞም ልቢ ከይኑ ንጥዕና ልቢ ብኣሉታ ከምዝፍልዎ ተገሊጹ፡፡ ግርጻን ምስ ዝርከቡ ጉዳኢቲ ባክተርያታት ናብ ሰሪውር ደም ብምኣታው ምጽባጠን ማህበስነትን 'ኣርተሪ' ኣሰይባም ንሕምምት ልቢ ማለት ከም ወቕዓ፡ መጥቃዕቲ ልቢን ጸገም ኣርተርን ከምዝቃልዕዩ ኣብቲ መጽናዕቲ ተጠቒሱ ዝርከቡ፡፡ ኣቕዲሞም ኣብ ዝዘተዩዱ ብርክት ዝበሉ መጽናዕትታት ከምዝሓበርዎ ከኣ፡ ድኻም ጥዕና ኣስናን ግርጻን ዘለዎም ሰባት፡ ካብኦም ኣስናኦም ብዮዝእ ዝሓናኹ ሰባት ንኣሲ ንጽዒ ግርጻ ልቢ ዝተቓልዑ ምኳናም ተጠቒሑ፡፡

እዚ ብጽንም ግርጻን ክሳዕብ ከምዘፍኑ ዝሕበር ዘሎ ጸዋታ ልቢ፡ ብቕሲሉ ጥዕና ኣስናን ግርጻን ብምሕሳው ክውገድ ስለዘኽእሎ ግበት ክሽን ኣስናን ምኽያድ፡ ኣብ ዓመት እውን እንተውሓደ ሓንኣ ናብ ሓኪም ሲኢ ምኽያድን ንጥዕና ኣስናን ግርጻን ኣገደስቲ ዝኾኑ መግብታት ምምጋብን ኣገዳሲ ምኳኑ ኣብ መወዳኢታ ተሓቢሩ፡፡

ኣቕዲሙ ኣብ ዝወጹ መጽናዕታዊ ጽሑፋ ግበት ክሽን ዘይዝየደሉ ኣስናን ሕሙም ግርጻን ምወናን ንሕምም ረኽሲ ከምዝቃልዕ ተገሊጹ ነይሩ፡፡

ተወሳኺ ቋንቋ ምምላኽ ንጥዕና ሓንጎል ጽቡቕ ምኻኑ ተሓቢሩ

ኣብ ሲንጋፖር ኣብ ዝተኻየደ መጽናዕቲ፡ ኣብ ንኡስ ዕድመ ተወሳኺ ቋንቋ ምምላኽ፡ ነቲ ምስ እርጋን ኣብ ሓንጎል ዝህዕብ ኣሉታዊ ለውጢ ክከላኸል ከምዘኽእል ተሓቢሩ፡፡

እርጋን ንኣቋውማ ኣሉት፡ ጥዕና ኣሉትን ኣእምሮን ዝልውጥ ደረጃ ዕድመ እዩ፡፡ ኣብዚ ግዜ ከኣ ገለ ክፉል ሓንጎል ወዲሱብ እናተጨበጡ እቲ ኣብ መንነ መትባታት ሓንጎል ዝፈደድ ዝበረ መልእኽቲ ናይ ምልወጥ መሳርሕ ከኣ እናተዳኸመ ይኸይድ'ሞ፡ ብኡ መጠን ከኣ ብቕዓት ኣእምሮ እናንደለ ይመጽእ፡፡ ኣብዚ በዓም ሲንጋፖሪውያን ተመራመርቲ ዝተኻየደ ምወጽናዕቲ ከኣ ብዘይካ ቋንቋ ኣደ ተወሳኺ ቋንቋ ምምላኽ፡ ኣብ ግዜ እርጋን ጸብቕ ንጥሪታት ሓንጎል ንኽህሉ ዘኽእል ረቛሒ ምኳኑ ተገሊጹ፡፡

ተወሳኺ ቋንቋታት ምምላኽ፡ ኣብ ሓንጎል ቅልጠፍ ምትፍጻፍ፡ ኣደህቦ ናይ ምዛጽጋር ዓቕምን ጸብቕ ናይ ምዝዝ ብቕዓትን ንኽህሉ ከምዘእዋገዩ ተሰልዩ ዘሎ፡፡ እዚም ብምልክት ተወሳኺ ቋንቋ ዝተረኽቡ ጥቕምታት ከኣ ካብ ነቲ ኣብ ግዜ እርጋን ኣብ ሓንጎል ዝኸሰት ምንቋልቋል ብቕዓት ብምትልኣል ንንጥሪታት ሓንጎል ብኡወታ ከምዝፍልወዱ፡ እየም ተመራመርቲ ኣረዳእዎ፡፡

ንኡየም ወሲኾም፡ ኣብ ዝኾነ ደረጃ ዕድመ ካልኣይ ቋንቋ ምፍላጥ ምስ ምወሳኽ ሰፍሓት ናይ'ቲ ምስ ምስነ'ወዳል ዝተሓሓዘ ክፉል ሓንጎልን ምርጋድ ሳዕለዋይ ክፉል ሓንጎልን ከምዝተሓሳሰር ኣዚዩም ኣለወ፡፡

ኣብ ንኡስ ዕድመ ዝተፈላለዩ ቋንቋታት ምፍላጥ፡ ኣድማዕት ናይ'ዚም ብምልክት ተወሳኺ ቋንቋ ዝነሰቡ እወታውያን ለውጥታት ብምብራኽ፡ ነየም ብኡርጋን ዝነሰቡ ኣእምሮኣውያን ጸዎት ከምዝለኸሎ፡ እየም ተመራመርቲ ኣብ መወዳኢታ ኣረዳእዎ፡፡

"ግጥምታት ደርፊ፡ ፈኩሰትን ሕርቃን ዘንጸባርቑን እናኾኑ ይመጽኡ ኣለዉ" ሓዲሽ መጽናዕቲ

ደርፊ ዓለምለኻዊ ቋንቋ እዩ፡፡ ግጥሚ ድሞ ኣተሓሳስባ ናይ ምልዋጥ ዓቕሚ ዘለዎ መሳርያዊ ማንዲ ናይ ደርፊ እዩ፡፡ ብደረጃ ዓለም፡ ኣብዚ ግዜ ዘለዉ ግጥምታት ደርፊ፡ ዘዳለሙ'ቲ ናይ ቅድሚ 10ታት ዓመት ዝበርዎ ሱሉስ ኣብ ሓጺር ግዜ ይሸጥ ምህዉ'ዩ ኣብ ዝተፈላለዩ ኣጋጥሚታት ዝገለጽ፡፡ ዝኒ ኣመልኪቱ ኣብ ኣመሪካ ኣብ ዝተዳለዉ ዓይነታት ቅዲ መዚቃ ኣመሪካ ግጉ ፈነነ ኣሰራርሓን ብዘሕ ምድግጋግን ናይ ቃላት ከምዝርኢ ተፈለጠ፡፡ ብዘይዝዚ ምስ ዝዝተሓሓዘ ጸቕጢ ደም ዘይብርም ብምንባርም ነቲ መጽናዕቲ ዝየዳ ተኣሚ ከምዝዘበሮ ኣቐዲድቱ ይገልጽ፡፡ ኣብቲ ማህርሕ ምስ ጸቕጢ ደም ዝተሓዘዙ ረቛሒታት - ከም ዕድመ፡ ጾታ፡ ክብደት ኣካላትን ወልፍታትን ኣብ ግምት ኣትዩም እየ ምኑ፡፡ እዚ ብዋሕዲ ሰዓታት ድቃስ ምስ ግዜ ዝምዕብል ጸቕጢ ደም፡ እቲ ንወሓት ሰዓታት ድቃስ እናንደለ ምስ ዝሽይድ እቲ ምስ ጸቕጡ ደም ምትሕሓዝ ዘለዉ ዝምድናዉን ብኡ መጠን እናተረረ ከምዝሽይድ እዩ ተጠቒሱ ዘሎ፡፡ ኣብ ካልእ መጽናዕቲ ከኣ ሰዓታት ድቃስ ካብ ሸሞንተ ሰዓታት ምስ ዝሰውሕ ንጥዕና ልቢ ጸጥቲ ደም ከምዘዳሎ እዩ ተገሊጹ ኣሎ፡፡

ኣብ ኣመሪካ ኣብ ዝተኻየደ ሓዲሽ መጽናዕቲ፡ ኣብ መልእቲ ትሕቲ ሽውዓተ ሰዓታት ምድቃስ ምስ ምምዕባል ልዑል ጸቕጢ ደም ከምዝሓሓዘ ተሓቢሩ፡፡

እዚ መጽናዕቲ ኣብ ወኽቢ 23 ዓመታት ዝተኻየዱ 16 መጽናዕታዊ ጽሑፋት ዝተሞርኮሰ እዩ ነይሩ፡፡ ኣብዚም መጽናዕትታት ዝተሳተፉ ሰባት፡ ኣቐዲሞም ጸቕጢ ደም ዘይብርም ብምንባርም ነቲ መጽናዕቲ ዝየዳ ተኣሚ ከምዘዘበሮ ኣቐዲድቱ ይገልጽ፡፡ ኣብቲ ማህርሕ ምስ ጸቕጢ ደም ዝተሓዘዙ ረቛሒታት - ከም ዕድመ፡ ጾታ፡ ክብደት ኣካላትን ወልፍታትን ኣብ ግምት ኣትዩም እየ ምኑ፡፡ እዚ ብዋሕዲ ሰዓታት ድቃስ ምስ ግዜ ዝምዕብል ጸቕጢ ደም፡ እቲ ንወሓት ሰዓታት ድቃስ እናንደለ ምስ ዝሽይድ እቲ ምስ ጸቕጡ ደም ምትሕሓዝ ዘለዉ ዝምድናዉን ብኡ መጠን እናተረረ ከምዝሽይድ እዩ ተጠቒሱ ኣሎ፡፡ ብዘይዝዚ ሕሞም ሽዑር ዘለዎምን ሽጋራ ዘትኽኽሑን ሰባት፡ ካብቲ ንዝር ሰዓታት ድቃስ ንታሕቲ ምስ ዝድቅሱ፡ ካብ ካልእ ሰብ ንላዕሊ ጸቕጢ ደም ከምዝሓሓዘ ተሓቢሩ ከምዝለዎምዮ ተገሊጹ፡፡ ኣብ ሞንነ ሰዓታት ድቃስን ምልዓል ጸቕጢ ደምን ዝተራእየ ዝምድና ብዘይዳ ንደቂኣንስትዮ ከምዝፈሉ ደማ ተጠቒሱ ኣሎ፡፡

ምልዓል ጸቕጢ ደም፡ ንወቕዕን ሕሞም ልብን ዘቃልዕ ክትዋጽሮ ዝኽእል ጽዝም ናይ ጥዕና እዩ፡፡

እኹል ሰዓታት ዘይምድቃስ፡ ጸቕጢ ደም ከስዕብ ይኽእል

ኣብ ኣመሪካ ኣብ ዝተኻየደ ሓዲሽ መጽናዕቲ፡ ኣብ መልእቲ ትሕቲ ሽውዓተ ሰዓታት ምድቃስ ምስ ምምዕባል ልዑል ጸቕጢ ደም ከምዝሓሓዘ ተሓቢሩ፡፡

እዚ መጽናዕቲ ኣብ ወኽቢ 23 ዓመታት ዝተኻየዱ 16 መጽናዕታዊ ጽሑፋት ዝተሞርኮሰ እዩ ነይሩ፡፡ ኣብዚም መጽናዕትታት ዝተሳተፉ ሰባት፡ ኣቐዲሞም ጸቕጢ ደም ዘይብርም ብምንባርም ነቲ መጽናዕቲ ዝየዳ ተኣሚ ከምዘዘበሮ ኣቐዲድቱ ይገልጽ፡፡ ኣብቲ ማህርሕ ምስ ጸቕጢ ደም ዝተሓዘዙ ረቛሒታት - ከም ዕድመ፡ ጾታ፡ ክብደት ኣካላትን ወልፍታትን ኣብ ግምት ኣትዩም እየ ምኑ፡፡ እዚ ብዋሕዲ ሰዓታት ድቃስ ምስ ግዜ ዝምዕብል ጸቕጢ ደም፡ እቲ ንወሓት ሰዓታት ድቃስ እናንደለ ምስ ዝሽይድ እቲ ምስ ጸቕጡ ደም ምትሕሓዝ ዘለዉ ዝምድናዉን ብኡ መጠን እናተረረ ከምዝሽይድ እዩ ተጠቒሱ ኣሎ፡፡

ብዘይዝዚ ሕሞም ሽዑር ዘለዎምን ሽጋራ ዘትኽኽሑን ሰባት፡ ካብቲ ንዝር ሰዓታት ድቃስ ንታሕቲ ምስ ዝድቅሱ፡ ካብ ካልእ ሰብ ንላዕሊ ጸቕጢ ደም ከምዝሓሓዘ ተሓቢሩ ከምዝለዎምዮ ተገሊጹ፡፡ ኣብ ሞንነ ሰዓታት ድቃስን ምልዓል ጸቕጢ ደምን ዝተራእየ ዝምድና ብዘይዳ ንደቂኣንስትዮ ከምዝፈሉ ደማ ተጠቒሱ ኣሎ፡፡

ምልዓል ጸቕጢ ደም፡ ንወቕዕን ሕሞም ልብን ዘቃልዕ ክትዋጽሮ ዝኽእል ጽዝም ናይ ጥዕና እዩ፡፡

"ቡን፡ ደግሲ መንሽሮ መዓንጣ ዘጉድል ኮይኑ ረኺብናዮ" ተመራመርቲ

ብሀላንዳዉያንን ብፈረንሳዉያንን ተመራመርቲ ኣብ ዝተኻየደ መጽናዕቲ፡ መሽሮ መዓንጣ ሓሞሞም ዝሓወዩ ሰባት፡ ኣብ መልእቲ ካብ ክልተ ክሳብ ኣርባዕተ ከባቢ በን ምስ ዝሰትዩ እቲ ሕሞም ክድገም ዘሎ ተኻእሎ ኣዝዩ ትሑት ምኳኑ ሓቢሮም፡፡

እዚ መጽናዕቲ ኣብ ሕሞም መሽሮ መዓንጣ ዘለዎም ከብ 2000 ዝወጽሑ ሰባት ዝተኻየደዩ ነይሩ፡፡ እየም ኣብ መልእቲ ክልተ ከባቢ በን ዝሰትዩ ዝነበሩ ሰባት፡ እዚ ሕሞም ከም እንድፕሪ ክምስዓም ዘሎ ተኻእሎ ትሑት ኮይኑ ክርከብ ከሎ፡ እየም ኣብ መልእቲ ልዕሊ ክልተ ከባቢ በን ዝሰትዩ ዝነበሩ ከኣ ከም ብዘሕ ዝነተይዎ ከባቢ፡ እቲ ሕሞም ክምስዓም ዘሎ ተኻእሎ እናተሓተ ከምዝሽይድ፡ እየም ተመራመርቲ ገለጻዎ፡፡ እየም ኣብ መልእቲ ሓሙሽተ ከባቢ በን ዝሰትዩ ዝነበሩ ግዳያት ድሜ ካብቶም ኣብ መልእቲ ትሕቲ ክልተ ከባቢ ዝሰትዩ ዝነበሩ ወኒት፡ ሕሞም መሽሮ መዓንጣ ከም እንደጋና ክምስዓም ዘሎ ተኻእሎ ብ32 ሚኢታዊት ዝተሓተ ኮይኑ ክርከብ ከሎ፡ ብሀወት ናይ ምስራር ዕድሓየም'ውን ብኡ መጠን ዝሰዓለ ከምዝሽይ ኣብቲ መጽናዕታዊ ጽሑፍ ተገሊጹ፡፡

እየም ተመራመርቲ ወሲኾም፡ ሕሞም መሽሮ መዓንጣ ዘለዎም ሰባት፡ ኣብ መልእቲ ከምዚ ዝተጠቕሰ ዓቐን በን ምስ ዝሰትዩ ክጠፍኡ ዘለዎም ተኻእሎ ብምጣኡ ዝተሓተ ምኳኑ ገለጹ፡፡

መሽሮ መዓንጣ ብብዘሕ ሽኖግ መገዲ ብምምጋብ ዝመጽእ፡ ብሰፊሑ ደማ ኣብ ምህበላት ሃገራት ዝርከ ሕሞም ኮይኑ፡ ኣብ ትሕቲ 50 ዝወደመኦም ሰባት ብዘይዳ እናሳዕረ ይኸይድ ምህዉ ይፍለጥ፡፡

ክኢላታት ጥዕና ብወገኖም፡ እዚ መጽናዕቲ ኣብ ምግታእ ደገኒ፡ እዚ ሕሞም ተሰኩ ዝህብ ኣተባቢ ወጽኢት ተረኺቡዎ'ኳ፡ እንተሎ፡ ኣብዚ ኣርእስቲ ዝተሞርኮሱ ካልኦት ብርክት ዝበሉ መጽናዕትታት ብሳፈሕ ደረጃ ተኻይዶም ተመሳሳሊ ወጽኢት ከይህቡ ግጉ ኾኑሉም እዚ ሕሞም ዘለዎም ሰባት በን ስለዩ ምባል ውሕስነት ዝህብ ከምዝዘተዓ ገለጹም ኣለዉ፡፡

ኣቐዲሞም ኣብ ዝተኻየዱ መጽናዕትታት ከምዝገልጽዎ፡ በን ተኻእሎታት መሽሮ ጸዓም ከብዩ፡ መሽሮ ማህጽኑ መሽሮ ኣፍ፡ መሽሮ ጎርጉ፡ መሽሮ ሳንቃን መሽሮ ቀጋክን የጉድሉ፡፡

በን ስለምንታይ እዩ ተኻእሎ ደገኒ መሽሮ መዓንጣ ከምዝጉድል ብጹርኒ ኣይፈለጡ ዘለዉዎ ጭቃታት ጸረምረታን ረኺሲ፡ ናይ ምጉዳል ተኻእሎኑ ኣብ ምክልኻል እዚም ሕሞምት ተራ ከይዝለዎም ከምዝይተርፍ፡ እየም ተመራመርቲ ገለጹ፡፡

ውድብ ጥዕና ዓለም ክሳብ 2016 ንበን ሓደ ካብ ምኽሮታት ሕሞም መሽሮ ምኳኑ ክገልጽ'ኳ፡ እንተጸንሐ ሜክዋ መርትዖ ስለዘረኸበ ግን ዝኒ መገዲ ከወገዶ እዩ ተሪእዩ፡፡

ተረኛ ፋርማሲ
ቦት መሳጥ መድሃኒት ኣስመራ
ፋርማሲ ፋሚል.
ፋርማሲ ሰናይ

ዕለት
7/04/2024

ጎደና
ጎደና ሓፍት ቁ. 93-95፡ ጥቓ መገዲ ኣፍ ኣርተራ
ጎደና 195ሰ ነብ. ባዝቲ መሳጥ ሜ. ቦት መገዲ ሰ.ዮሃስ
ጎደና ኣዲ ኣበራ ቁ.89ሰ ትሕቲ ቦት ማርቲ ንሕተር ዝር

ቁ.ስልኪ.
120491
110740
08370129

ፋርማሲ. ቁ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ ቁ.ቴሌፎን 127565